

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

309717

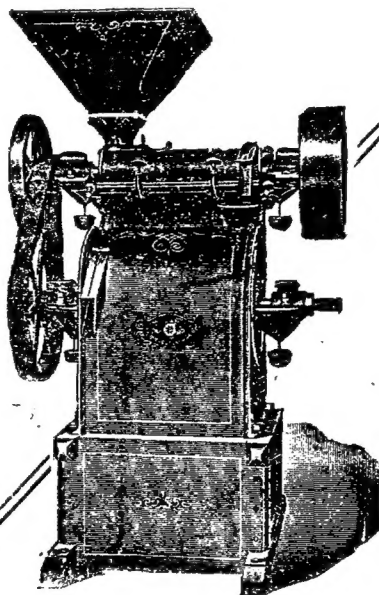
VOL. 6. } చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ ఆక్టోబరు నెల 25 వ తేది శనివారము } No. 169
సంపుటము. ౬ } సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శాస్త్రీకమాస శుద్ధ ద్వితీయ ౨. } సంచిక ౧౬౯

అమృతాంజనము

ఈ నోవలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నోవలను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంతమాత్రమున నయమగును. సులభ వేల 0-8-0 అణాలు.

మోహినితైలము రు 0-12-0
తామరతైలము 0-6-0
దంతచూర్ణము 0-2-0
అమృతాంజనం డిపో,
6, తంబుకెట్టి పేధి, మదరాసు.

Genuine Engelberg Rice Hullers

are in use in every Rice Milling District in India, and are giving satisfaction wherever installed.

We prepare and submit estimates for all sizes of Rice Mills equipped with Engelberg Hullers, and Shellers, and driven either by our own well-known Steam Plants or BLACKSTONE Liquid Fuel Engines.

Note.—Genuine Engelberg Machinery and the Spare Parts for same, can be had only from us, as we are Sole Agents and Distributors.

MARSHALL, SONS & CO. (India), Ltd., Engineers

9 Second Line Beach, Madras (P.O. Box 141)

and at BOMBAY, CALCUTTA, BEZWADA, LAHORE and TANJORE

న మ్మ క ము

నచ్చనిది వెంటనే వాపీను పుచ్చుకొనెదము.

బంగారు, వెండి, రాళ్ళనగలు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, పూచీకొడను పరిమైన భర లకు విక్రయించబడును. తయారైన లేనివాటిని అతి కి ఘ్రముగా కాటరామసములేక తయారుచేసి ఇవ్వబడు ను. ఒకసారి అర్హయ్యి నగలు తయారు చేసుకొన్న వారికి నమ్మకవిషయము తెలుసును. (1842)

కా రి కాం బి: ఇది ప్రిథర్వకోధిని యను నాటకము సంఘాదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందునాకబడినది. అందరూ ఇదివివేరవలయును వేల 0-4-0 పోస్టేజి నణా. ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, తంబుకెట్టి పేధి, మదరాసు.

Note

Note

Salicylic Acid

The best quality of this can be had of

Messrs. Parry & Co.,

Box 12, Madras.

For Price & other particulars apply.

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరము లగు మండులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

ఇవ్వబడే		ఫౌంటెన్ వేనాలు		వచ్చినవి.	
బ్లాక్ నంబరు	య. 8-4-0	నెట్ వ్యూక్ నం.	210	య.	8-12-0
స్పాక్	య. 8-4-0	డిటా	205		2-8-0
హాటర్ మెక్	8-12-0	డిటా	200		1-12-0

గిరి బదర్నూ, స్టేషనరూ, టిప్టికే, ముదాసు.

స్థానికాది వార్తలు

టపాలరైలుబండి:— సీతబాయిలకు తీసుకొని రైలు బండి ఈ నెల 24-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 x 40 ని.కు బొంబాయి నుండి బయలుదేరినది.

కార్మిక సభ:— రేపుజనకబోవు కార్మిక సభయందు తనకేమియు సంబంధములేదని రావుల బోక నాథంగారు చీరాలనుండి మాట తంటి వాస్తవంపుచున్నారు.

ఆంధ్రవత్రికాధికారులకు విందు:— తేలెటి ప్రాద్దున 10 గంటలకు, ఆంధ్రవత్రికాలయమున కార్యాలయోద్యోగులు శ్రీకాళిదాసులకు శ్రీ కాళీనాథుని వాగ్దేవర రావులకు గారికి విందు చేయబడినది.

ఒక విరాళము:— బంధు వాస్తవ్యులు మాక్కుభాషాభి మానులు విన్నకోట వెంకటబ్రహ్మయ్యనాయుడు అందు కంపెనీవారు కావు మహాసంఘ విద్యార్థివృద్ధి కయి రూ 200 లు విరాళ మొసగిరని దెలుపుట కంపెనీయ సంఘం చేయబడినది.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభ:— ఈ సభ ఆహ్వాన సంఘసమావేశము ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయ మందు 2 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 5 గంటలకు జరుగును.

మైలాపూరు సంగీతసభ:— ఆల్టోబరు 26వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు మైలాపూరునందు గోపాలనాయుడు బి. యస్. స్వామిచౌదరి నందు మాహాసంఘ దేశ భాగవద్ గారు "తిరుమూర్తి శాస్త్రము" కాలక్షేపము చేసెదరు.

ట్రైప్లికేన్ సంగీతసభ:— 26 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 4-15 గంటలకు తిరుకల్గేటియందు వెంకటాచల శెట్టి వీధియందు 1-వ నెంబరు గృహమున ఒక పాటకచ్చేరి జరుగును. బోరామారు బ్రహ్మయ్యయ్యగారు వీరే వాయిదెదరు. పాలపూలు కుబ్జయ్యగారు మృదంగము వాయిదెదరు.

ఒక ఉపన్యాసము:— మైసూరు విద్యాకాళాధికారి పి. రామలింగా రెడ్డిగారు యం. ఎం. వై. యం. వి. ఎ. వారి యజమాన్యముక్రింద, గోకల్ భవనమున ఆదివారం 26 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు "విద్యులను దేశభావాలలో" అను శీర్షికపై ఉపన్యసించెదరు. గో. వ్యాసమూర్తి టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు రంగ్రామ సాధికత్వము వహించెదరు.

మంజుబి రిలీఫ్ ఫండు:— సంజాయి బహువారు - వ తేదీన 5000 రూపాయలు పంపి. నేటిదిను తిరిగి రూ 1255-8-7 ఇండియన్ బ్యాంకుకు కట్టబడినది బహులయందు మిగిలిన సామానుల స్వల్పభరణులు అమ్మబడు విషయమై వివరములు తెలుసుకొన గోరవారు వై. యం. వి. ఎ. ఆఫీసు నందు విచారింపవచ్చునని బహుకార్యదర్శి అగు పి. రాజగోపాలాచారిగారు వ్రాయుచున్నారు.

కంప్రెండవ డివిజను రేటు చేయగల సభ:— చెన్నపట్టణము 12 వ మునిసిపల్ డివిజను రేటుచేయవల "జనరల్ మీటింగు" ఈ నెల 26 వ తేదీ ప్రాద్దున 8 గంటలకు వైద్యకాళమునదివీధి 46 నెంబరు గృహమున జరుగును. ఈ డివిజనులో మునిసిపల్ పన్ను కల్లియచూ రందెలును విచ్చేయటము కార్యదర్శి డాక్టర్ వేంకటాచలయ్యగారు కోరుచున్నారు.

శ్రీయశవతి సేవక సమాజము:— నేటిసాయంత్రము 6 గంటలకు కప్పుల బోలు శెట్టివీధి 49 కవాట సంఖ్య గల గృహమునందు రంగళాయి భాగవతులవారిదే "కాళీలాల్లి వరణయము" హరికథా కాలక్షేపముగాన రూపముగా ఆంధ్రమున జరుపబడును. రేపటిదిను ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు వై. సమాజమున వోలేసీమా పురము రాఘవాచార్య వారిదే "అహిమహి రామచంద్రము" హరికథా కాలక్షేపము ఆంధ్రమున జరుపబడును.

దేశీయ విద్య:— గుంటూరు ఆరంజేర్ పేటయందు 1 వ తేదీయ వార కమాల్ పెట్రోలు ఒక సంఘము ఏర్పాటుచేయవలసింది. అందు 8 వ భాగము రూ 10-6-10 దేశీయ విద్యా సంఘమువారి కివ్వబడినది. మిగిలిన రెండు భాగములు క్రీష్ణ ది క్షిబ్బాన కమాజ రాత్రి పాఠశాలకును, సహితన ధర్మమండలి బాలికా పాఠశాలకును యివ్వబడినది మాట్ దేశీయ విద్యా అభివృద్ధి సంఘపు కార్యదర్శి తెలియజేయుచున్నారు.

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:— రేపు (ఆది వారము) ఉదయము 11 గంటలకు వెరలూరులో రాఘవాచారి యార్ వీధి 15 నెం. భవనమున, విద్యార్థులకు ప్రార్థన తరగతి కమాజేమగును. ఆ దినమే మధ్యాహ్నము పైన 3 గంటలకు స్థలమున ఒక ప్రార్థన సభ జరుగును. ఇ. కృష్ణమూర్తిరావు ప్రార్థన కలయిక. పి. రంగస్వామి అయ్యగారు "జీవిత సారము" అను విషయము నుభాషింపబడెను.

రాజప్రతినిధిగారు:— ప్రభువంశము 23 వ తేదీ పునయు 11-15 గంటలకు పాటియాలా నుండి సమీపవారముగా బయలుదేరి. వారు జింజు మేలూర్కట్టా, నాథా మహారాజుల సౌభముల కేగిరి. జింజులో విందు వారికింపి నేలను తిలకించి గౌరవించిరి. మేలూర్కట్టాలో ఫలహారము చేసి నేలను పండించిరి. నాథాలో రాత్రి భోజనము చేసిరి. వాణసంచా కట్టబడినది. అటునుండి రాత్రి 10 గంటలకు ధేరాధూనుకు బయలుదేరి వారిలో బ్రాహ్మణుల వాగ్దేవర గారు అర్చన సింగుగారితో అచ్చటించిరి.

మంజుబునం దశధికారుల విచారణ:— మంజాయి అల్లడలను గూర్చి జరిగినట్లు ప్రభుత్వనియమిత సంఘవిచారణ సంబంధమున అమృతసాగులో పండిత నెహ్రూ, స్వామి శ్రద్ధావంశగార్లు మున్నగువారు ఈ నెల 24 వ తేదీన కనిని ప్రారంభించిరి. ప్రధానకార్యాలయమున నెలకొల్పిరి. సాక్షుమియ్యన బోధకులను ప్రామోటరుజేయటముకు న్యాయవాదలను సాక్షులను పిలువవలయునను అనుమతింపవలెనని నేను యిండియానుక్రిగాకిని రాజప్రతినిధిగారి కిని తంటివార్తల నందించిరి. దొరకవంతు వా రంగీకరింపవో విచారణతో మాట పిమ్మిత్తులేదని నెహ్రూగారు నడిపిరి. చాలమంది సాక్షుల వాద్యాలనుకు వ్రాసుకొనిరి.

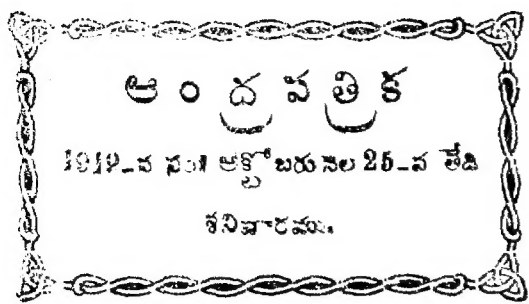
వత్సనుసరణము:— మంగళూరులో పోర్టాఫీసుకు గారి మోటారుబండిని కడుపు నొక మోంపుకు జబ్బుచేసెను. ఆతడు చాచినవల నుండి వైద్యకాలయమునుండి యీ నెల 22-వ తేదీన అచటనే చికిత్సయెను. జననసంస్కార మొనరించుటకావలయు యింటికి తినికొనినట్టి. ఆతనిభార్య యిట్లా తిశయమున మతిపాసి రెండేడ్ల యిడుగుల కుమారు రొమ్మ నకుగట్టుకొని ఎరకిరి కనుదకుండ మాతియొద్దనుబోయి నూలి లో పడెను. అసంగతి తెలిసి వారిని వెలికి తీయబోవునంతలో వారిద్దరునుగూడ చనిపోయియుండిరి. పిల్లవానికనుక కలికకము నంటబట్టుకొని యుండినది. ఆ మూడుకేసులను ఏక సమాధి యంతయుంచి పూజిచేసిరి తెలియుచున్నది.

జాతీయవాదుల సభ:— నిన్న సాయంత్రము హిందూ శ్రీకా కార్యాలయమునందు కస్తూరి రంగయ్యగారి ఆధి పత్వముక్రిందను గూడిన సభయందు జాతీయవాదులసభ నమంబరు 9,10 తేదీలందు గూడవలయునని నిర్ణయింపబడినది. సభాధికత్వమును కస్తూరి రంగయ్యగారు వహించవలయుననియును నల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠిగా రాహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగ నుండవలయుననియును సంగీకరింపబడినది. పి. రాజగోపాలాచార్యులు, వేరి నారాయణమూర్తి, పి. హబ్రాచౌక్, కే. పి. కేశవమిరాజ్ గార్లు కార్యదర్శులుగను, ఎ. ఆర్. దొరస్వామి అయ్యగారు కోకాధికగను నియమింపబడిరి. ఆహ్వాన సంఘ సభ్యులు కనీసము రూ 5 లును, ప్రతినిధులు రూ 2 లును నుమును చెల్లించవలసి నిర్ణయింపబడినది. శ్రీ పద్మయ్యులు, కార్మికసంఘమును నుమును తేవంద నలుగురు ప్రతినిధుల వంటన నె క్కు 3 వ గా కుండ మంపనమృచని నిర్ణయింపబడినది. సభ సా. దర్శనములందు గూడవలయుననియును సాందర్భముల నిర్వహించుట గురుస్వామిశ్రేష్ఠిగారికి వందనము లనన్పించవలయుననియును తీర్మానింపబడినది. డిల్లీజిండుగూడిన జాతీయమహాసభా తీర్మానముల నామోదించినవారందఱును సభ్యులుగనండ నిర్ణయింపబడినది.

మెడికలు పరీక్షలు
మాడవ యం. బి. డి. యస్. కృతార్థము:—85,86,87,88,89,90,91,92,93,94,95,96.
మాడవ యల్. యం. యస్. కృతార్థము:—90,91,92,94,97,98.
మాడవ యల్. యం. ఎస్. కరీముల్లా, కృతార్థము:—100,101,102,105,106.
చివర యం. బి. డి. యస్. కృతార్థము:—107,108,109,111,112,114,115,122,124,1 7.
యల్. యం. యస్. కృతార్థము:—110,119,121,126.
చివర యల్. యం. యస్. కృతార్థము:—120,121,122,123,125,126,128,129,131,142,143.
మొదటిభాగములో మాత్రమే జయము గాంచినవారు:—129.

డాక్టరునాయుడు మెమోరియల్ ఫండు.
ఈఫండు కమిటీ కార్యదర్శిగారు ఆర్. మనసగోపాలనాయుడు బి. ఎ. బి. యల్. యం. యస్. కృతార్థము:—107,108,109,111,112,114,115,122,124,1 7.
యల్. యం. యస్. కృతార్థము:—110,119,121,126.
చివర యల్. యం. యస్. కృతార్థము:—120,121,122,123,125,126,128,129,131,142,143.
మొదటిభాగములో మాత్రమే జయము గాంచినవారు:—129.

ఆంధ్రదేశ సభలు.
ఆరవ ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభ
నాల్గవ ఆంధ్ర పారస్వత మహాసభ.
(1) ఈ సభలు నంబరు 15, 16 తేదీలందు అర్రీని యొక వీధియందును గోళ్లవారియను సమావేశమగును.
(2) ప్రతినిధులు రమ్యమయము కార్యదర్శులకు తెలియబడ ప్రార్థితులు.
(3) చిత్తుతీర్థావముల కర్వలో ప్రకటించబడును.
(4) ప్రతినిధులకు ప్రవేశమును ఒకరూపాయి. అఖిల భారతగ్రంథాలయ మహాసభ ప్రతినిధులు ఏవమునుచెల్లించనక్కరలేదు. సారస్వతమహాసభకు పండితులు ఆహ్వానింపబడుదురు. భోజనపతి సౌకర్యములు ఉచితము.
(5) కార్యక్రమము ఈక్రిందివిధముగ నిర్ణయింపబడినది.
గ్రంథాలయ సభ.
శనివారము తెల్లవారి 7-30 మొదలు 10 గంటలవరకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు, అధ్యక్షులు ఉపన్యాసములు, సజ్జప్తు కమిటీ ఎన్నికలు.
ఆదివారము:— తీర్మానములు, నామోదించుట, వ్యాసముల చదువు.
పారస్వత సభ
ఆదివారం 16-వ తేదీ సాయంత్రము 2 గంటలకు మొదలు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు, అధ్యక్షులు ఉపన్యాసములు, సజ్జప్తు కమిటీ ఎన్నికలు, వ్యాసముల చదువు.
సోమవారం 17-వ తేదీ తెల్లవారి 7-30 మొదలు 10-30 వరకు తీర్మానముల నామోదించుట వ్యాసముల చదువు.

అమృతసరపు కాంగ్రెసు:

అమృతసరపు కాంగ్రెసు:

దేశీయమహాజనసభ ప్రజాప్రతినిధి సభ గ నొంచబడుచున్నది. అన్ని వత్తులవారిని నందు చొటు గలదు. తమతమ యుద్దేశములను వెలి బుచ్చి, కాంగ్రెసు సభలో విషయముల నెల్లరును విపులముగ చర్చించవచ్చును మారతకాంగ్రెసు సభ భగ్నముగు వరకును, దేశీయమహాజనసభ దన్ని వత్తుల వారును కలసి పాటుబడుచుండిరి. లక్ష్యపురమున వికమత్యము తిరిగి చేసారెను. కాని, మాంటుఫర్డు నివేదికము ప్రచురింపబడిన దాదిగ, భేదాభిప్రాయములు తిరిగి యుద్భవించెను. బాంబాయిలో జరిగిన ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభకు మితవాదులు గొందరురా నిరాకరించి, ప్రత్యేక ఫమావేళము నేర్పాటు చేసికొనిరి. పిమ్మట జరి గిన ఢిల్లీకాంగ్రెసు సమావేశమునకు, శ్రీనివాస శాస్త్రి ప్రభృతులు విచ్చేసిరి. కొలదిదినుములలో అమృతసరమునందు కాంగ్రెసుసభ గూడ నున్నది. ఆహ్వాన సంఘపు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు, అన్ని వత్తులవారిని కాంగ్రెసు సభ కావ్యా నింప నిశ్చయించిరిని తెలిసికొనుట కొరయు సంకల్పించుచున్నారము. వీరి నిశ్చయ మంతయు జ్ఞాసునియము. మూడే సంస్కరణములు సభలము గాగనే, కాంగ్రెసు సభావశ్యకత చాలవరకు తగ్గ నని వెనుక తలచిన వారుగలరు. కాని, సంస్క రణములు క్రజలకు నిజాధికార మొనగనందు వలన, కాంగ్రెసు సభావశ్యకత మరింత వరింపుట మయ్యెను. అటులనే మాంటుఫర్డు సంస్కరణ ములతో సరచేతవైకుంఠము వడుచని తరుచుట వెట్టిరెను.

కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు బాధ్యత ప్రసా దించబడునని దలచుటకు వీలు లేకున్నది. భార తీయుల దృఢాభిప్రాయ క్రకటనమువలన కొంత మార్పు గలిగినను, క్రజాధికారము విశేషముగ విస్తరింప నేరదు. ఇక రాష్ట్ర ప్రభుత్వములో, స్వాయత్త ప్రజాయత్త శాఖాభేద ముండునంత వరకు, కొంచెపు అధికారము మాత్రమే క్రజ లకు హస్తగతమగును. ఢిల్లీకిటిలో, ఆంతరంగిక పరిపాలనము క్రజలకు చేకూరువరకు నిరంతర ఫంచలనము జరుగుచునే యుండవలెను. గమ్య స్థానము జేరువరకు, భారతీయులు తమ ప్రయత్న ములను విడనాడజాలరు. అంతవరకయినను, కాంగ్రెసు సమావేశము ప్రజాప్రతినిధి సభగ కృషి నలువక తప్పదు. ఆంగ్లదేశమునకు పార్లమెంటు సభ ఎట్టిదో, హిందూదేశమునకు కాంగ్రెసు సభయు సట్టిదే. ఆంగ్లదేశపు పార్లమెంటుసభకు, పరిపాలనాధికారము కలదు. కాంగ్రెసు సభ కట్టి యధికారము లేదు. అయినను ప్రజాశయములను వెలిబుచ్చుటలో, కాంగ్రెసుసభకున్న ప్రామాణ్యము చిల్లర సంఘముల కుండజాలదు. మాంటు ఫర్డు నివేదికపు గ్రంథకర్తలు, ఇష్టముననో నయిష్టముననో, కాంగ్రెసుసభ ప్రాముఖ్యమును గ్రహించిరి. కాంగ్రెసు విధానమును విమర్శించు

టకు నొకయధ్యాయమును ప్రత్యేకముగ వినియో గించిరి. మిగిలిన సంఘముల నూచనల నొకటి రెండు వాక్యములతో త్రోసిబుచ్చిరి. ఆంగ్లదేశము నందును కాంగ్రెసు సభకున్న గౌరవ మితర సంఘములకు లేదు.

ఈమారు, కాంగ్రెసు క్రతినిధు లనేకు లాంగ్లదేశమునకు వెడలి, కాంగ్రెసు సభాప్రా ముఖ్యము నాదేశపు క్రజలకు వెల్లడిచేసిరి. రాజ కీయ క్రజాధము గలిగించుటకు, కాంగ్రెసుసభ యే సభకముగ తోడ్పడదు. భారతీయులందరిలో, హిందూదేశమునై ప్రేమ జనింపజేయుటకు, కాంగ్రెసు సభయే సభకముగ పాటుబడదు. కులకక్ష లను మరకక్షలను, అస్యరాష్ట్రద్వేషము మొద లగువాటిని, పోగొట్టి జాతీయభావమును క్రజ్య లింపజేయుటకు, కాంగ్రెసుసభయే సభకకృషి సలి పెను. కాంగ్రెసు సభాప్రయత్నములు సభలము గానున్నతరి, మాతృసభ నేభారతీయులను విడ నాడజాలదు. కాంగ్రెసు సభాప్రయోజన మింక ను విస్తారమగుచున్నది. కాసన సభానిర్మాణము తో కాంగ్రెసు సభాప్రయోజనము సశించెను తలంపు ప్రజాప్రమాదజనితము. కాంగ్రెసుసభ ఇక ముందునుండియు నింకను ఘనక్రయత్నములనలువ వలసియున్నది. కాంగ్రెసు సందేశ హరులు, స్వదేశీ శమునందే గాక విదేశీయులందుగూడ తమ గంభీర నిస్వసమును మ్రోగించవలసియున్నది. ఇట్టికార్య ము ఎల్లర తోడ్పాటుచేతనే సాధ్యమగును. వ్యా పారంధమున తెలిపింట్లు, కాంగ్రెసుసభయం దన్ని వత్తులవారిని తావుగలదు. కొంతకాల ముక్రిందట, కాంగ్రెసుసభ మితవాదుల హస్త ములలో నుండెను. ప్రత్యేక నిబంధన నొకదా నిని బెట్టి, వారు జాతీయవాదులను బహిష్కరించి యుండిరి.

కాంగ్రెసుసభలో నేడు జాతీయవాదుల బలి మి అధికముగ నున్నది. ఇది ఎల్లప్పుడును నిలచి యుండునని యూహించుటకు వీలలేదు. ఒక వత్తుమువారు బలవంతు లగుచుండు నప్పుడు, వేరొకవత్తుము వారు కాంగ్రెసుసభను బహిష్క రించెదరేని, క్రజాహితజీవితము కొనసాగుట అసం భవమగును. పార్లమెంటు సభలో నన్ని వత్తుల వారును కూడియున్నారు కన్సర్వేటివు లొకమారు ప్రాబల్యము గాంచుచుండురు. వేరొకమారు లిబరలు కక్షమువారు ప్రాబల్యము గాంచెదరు. ఇకముందు లేదరుకక్షము ప్రభుత్వము నాక్రమింప వచ్చును. ఏవత్తుము విజయము బడసినను, మిగిలిక వత్తులవారు పార్లమెంటు సభను బహిష్క రించుట లేదు. దానిని ధ్వంసమొనర్చి ప్రయత్నిం చుటలేదు. దానియందే మిగిలినవారును సభ్యులుగ నుండి తమ యుద్దేశముల వంకకు సభనంతను మరల్చి యత్నించుచుండురు. పార్లమెంటు సభ వెలుపల జేతాభిప్రాయమును ప్రేరేపించుటకు, తీవ్రాందోళనము నలుపుచుండురు. కొంతకాల మునకు, నవలయభిప్రాయము క్రస్తుత ప్రభుత్వపు చర్యలకు క్రతికూలముగ నుండునడల, మర యొక వత్తుము విజయము గాంచగలుగును. అట్టిభావ మే, కాంగ్రెసు సభయందును క్రజలవలెను. మిత వాదులు, సభ వెలుపలనుండి, సభాభిప్రాయము లను తమ యుద్దేశముల వంకకు మరల్చుటకు క్రయత్నించుట యవసరము. అల్పసంఖ్యాకుల హేతువాదము సమంజసముగ నున్నయడల, అధికసంఖ్యాకు లందుకు సమ్మతించక బోరు.

నేడు జాతీయవాదుల ప్రాముఖ్యమున్నచో, లేకటిదినము మితవాదుల ప్రాముఖ్యము జాతీయ మహాసభలో నేర్పడవచ్చును. ఏవత్తుమువారు

నను జాతీయ మహాసభలో విజయము గాంచని యడల, ఫంచలనమంతయు వెలుపల నాందోళ నము నలిపి, క్రజాభిప్రాయమును మరల్చవచ్చును. ఈ సందర్భముల నన్నిటిని కరికించి న ఏ వత్తుమువారు కాంగ్రెసు సభను విడచి పో నవసరములేదు. శాఖాసభ లెన్ని జరిగినను క్రమా దములేదు. మితవాదులు తమ ప్రత్యేక సభను జరుపుకొనవచ్చును. జాతీయవాదులు ప్రత్యేక సమావేశము నేర్పాటుచేసికొనవచ్చును. సెంటరు పార్టీవాదు ప్రత్యేక సభను వేరుగ జరుపుకొన వచ్చును. కాని, ఎల్లరును మాతృసభ యగు కాంగ్రెసుసభలో రాజకీయ సమత్యలను సమగ్ర భావముతో కలసి చర్చించికొనుట యవసరము. ఈ భావమును మనననం దిడికొని, ఆహ్వానసంఘము వారి ప్రార్థన నంగీకరించి, క్రముఖు లెల్లరును కాంగ్రెసుసభకు విచ్చేయుట లాభకరము. భేద భావము లుండక తప్పదు. ఢిల్లీకిటి జేతాభివృద్ధి సూచకమే గాని దౌర్భల్యసూచకము గానేరదు. కాని భేదాభిప్రాయముల వికమత్యమునకు వేరు పురుగువలె వరిణమింపకుండ నాడవలెను. అయ్యవి సన్మోన్య వైషమ్యముల క్రింద వరిణ మింపకుండ పాటుబడవలెను. ధర్మముల గూర్చిన భేదభావము వ్యక్తుల పోరాటముగ బెంగి నొందో భ ముడయింపకుండ, దేశమును కాపాడవలసిన బాధ్యత వివిధనాయకులనై నిలచియున్నది.

ఆహ్వానసంఘమువారి విన్నవము నెల్లరు ఆలోచవలసిన కారణము మరియొకటి గలదు. వంజాబుదేశ మితవరకు విపదంబుధిలో మునిగి దరిగానక వరితపించుచున్నది. వంజాబు దేశపు బాధలను ఉపశమింపజేయుటకు, అఖిలభారత ధూమి తోడ్పడుచున్నది. కలువిధ కష్టములకు లోనై, తననాయకులకు కోల్పోయి, దుఃఖాకాంత యై, దీనవదనయై యున్న, పాంచాలరాష్ట్రము, తన వాగ్దానమును మరువక, ఆటకముల నొర మాత్రము సరకుజేయక, గృహద్విద్రమును పా టించక, కాంగ్రెసుసభను జరుప సమకట్టియున్నది. వీరులకు జన్మస్థానమగు పాంచాలదేశము, ఆపత్స మయములందు సహితము తన ధయిర్యమును కోల్పోవక ప్రాచీన సాంక్రదాయములను నిలువ బెట్టుచున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణములకూర్చి ఎట్టి భేదాభిప్రాయములు క్రబలి యున్నను, వంజా బు దేశస్థితీకూర్చి నెట్టి భేదాభిప్రాయము లుండు టకును వీలుండదు. మితవాదులు జాతీయవాదులు మొదలగు వత్తులవారు లెల్లరలో వంజాబుదేశ దుస్థితీకూర్చి జాలిబడనివారుండరు. ఆవిషయము గూర్చి తలచినపుడు, కన్నీరుమున్నీరుగ వరితపింప నివారుండరు. దుఃఖములో మునిగియున్న వంజాబు సోదరుల విన్నవము నంగీకరింపకుండుట, దేశీ యుల సదయస్పృహయమునకు నిదర్శనము గాజాలదు. అభిప్రాయభేదముల నన్నిటి మరచి, వంజాబు రాష్ట్రీయుల ఆహ్వాన మంగీకరించి, భార తీయులు వేసకువేలు అమృతసరమునకు వెడలి, సోదర రాష్ట్రీయుల నూరడింపవలెను. విపత్స మయములందు బండుగులయొక్కయు స్నేహితుల యొక్కయు నూరడింపు ఎటుల మనఃశాంతి గలుగ చేసి ధైర్య మొసంగునో, నటులనే సోదరదేశీ యుల నూరడింపులు వంజాబు రాష్ట్రీయుల దుఃఖ మును బాపి, వారిలో ధయిర్యమును పురికొల్ప గలవు. దయాంతరంగ హృదయులగు భారతీయు లెల్లరు ఆహ్వానసంఘమువారి విన్నవ మంగీక రించెదరుగాక!

హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనము

—:—:—

ఈమాసమునందు దసరా వండుగలును మొహరము వండుగయు, నేకకాలమునందు తలస్థించినను, మొత్తముమీద నెట్టి పోరాటములు లేక దినములు గడచిపోయెను. కలకత్తా నగరమున దీపావళి వండుగ నాడు మహమ్మదీయ ప్రముఖులు సాయంకాలమువరకు హిందూ గృహముల నెల్ల సందర్శించి, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును బలపరచిరి. ఇలాసాత్ దినమున హిందువులు మహమ్మదీయులకు మిగుల సాయపడిరి. దేశమందంతటను, ఉభయసంఘములమధ్య నిట్టి స్నేహభావము ప్రబలియుండ, నెల్లారి పురమున హిందూ మహమ్మదీయ కలవర ముదయించుట మిగుల శోచనీయము. ఆంధ్ర దేశమునందు హిందువులను మహమ్మదీయులను సన్నదమ్ములవలె చాలకాలము నుండియు మెలగుచుండ, నిట్టివికరీత సంఘటన ముద్భవిల్లుట, విచార కారణమగుచున్నది. నెల్లూరులో గలిగిన కలవరము గూర్చి నిన్నటి దిన మొక లేఖను ప్రచురించితిమి. నేటిదిన మింకొక లేఖను ప్రచురించుచున్నారము. వీటిని బట్టి జూచిన, హిందువులు తమహక్కుల ననుసరించుచు నెదిరినియు, మహమ్మదీయు లాయుధసాములై వారి నెదిర్చినపుడు గూడ హిందువులు మేరమీరలేదనియు, ఆవేశవశమున మహమ్మదీయులే దౌర్జన్యమునకు పాల్పడిరినియు, స్పష్టపడగలదు. పోలీసు అధికారులు, క్రమశాస్త్రములను కాపాడుట కంతకంటే జేయగలిగిన దెద్దియులేదు. ఈసందర్భమున గలిగిన మరణములకెంతయు విచారము గలుగుచున్నది. విచారిణిలో నేరకారకులు బయల్పడుదురు. హిందువులు తమ హక్కులను కొనసాగించుకొనుటలో తప్పెద్దియులేదు. కాని, అటులని యూరుకొనగూడదు. మహమ్మదీయులు సహజముగ మతావేశపూరితులు. వారిని హిందువులకును వైమనస్య కారణములు దొలగునటుల, క్రయత్నించుట ఎల్లర ధర్మమై యున్నది. ఉభయ సంఘములలోని నాయకులు గూడి, స్నేహభావముతో సవసరముగ నేర్పాటుల గావించికొనవచ్చును. లేక ఉభయ సంఘములు గలసి వంచాయితీ సంఘ కలహమున నొడబడవచ్చును. న్యాయస్థానములు సంఘద్వేషమును తొలగించుటలో విశేషముగ బనిచేయజాలవు. ఇంకొక స్వక్రయత్నము లపసరము. శాంతికొరకును, విమత్యముకొరకును, మతసహనమునకు పేర్కొనిన హిందువులు తమ హక్కుల గొన్నింటిని విడనాడినను లోకము గలుగదు. వీర్లవంజాలయొద్ద హిందువులనేకులు మొక్కుచుండుట సర్వ సామాన్యము. అన్నిటినుండును, భగవంతుని స్వరూపమే జూచెడి హిందువునకు, భగవంతుని రూపభేదముతోగాని, నామభేదముతోగాని కట్టింపు ఉండనేరదు. అన్నిమతములయందును సత్యము గలదనియు, ఉపాసకు డేరికిని భగవంతు నారాధించినను, మోక్షము కలుగుననియు, భగవంతుని జేరుట కొక్కమార్గమే విధింపబడియుండ లేదనియు, హిందూమతము బోధించుచు సర్వమత సిద్ధాంతములను సమన్వయము జేయుచున్నది. ఇట్టి యత్నము సద్ధాంతములను సమ్మతించెడి, హిందువులు మహమ్మదీయుల ఆవేశకారణమును బోనాడి, సోదరులవలె వారితో మెలంగెదరు గాక యని గోరుచున్నారము.

మద్రాసు సెనేటుసభ

నిన్నటి సాయంకాలము, న్యాయ ఓల్డెఫీల్డు గారి అధ్యక్షతకీంద సెనేటుసభ సమావేశమయ్యెను. విశ్వవిద్యాలయపు చారిత్రమున స్త్రీసభ్యులు సమావేశమగుట కిదియే ప్రథమ దర్శనము. విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు నూతన మార్గము ననుసరించి, స్త్రీజాతి కన్య గౌరవమునంగి నందులకెంతయు ప్రయత్నములు. నిన్నజరిగిన తీర్మానములలో కెల్ల, బి. ఏ వ్యాసువద్దటి ఆంగ్ల విద్యాపరిమళమును తగ్గించుట ముఖ్యమున దని మా యభిప్రాయము. ప్రస్తుతము, ఆంగ్ల భాషలో అనర్హుకోర్కుకున్నంత భారము ప్యాసు కోర్కుకూడ పెట్టబడినది. భాషాచారిత్రము నొక భాగముగ నుంచవలయునని సెనేటుసభ తీర్మానము ప్రతిపాదించుచున్నది. ఛానరు గ్రంథములను దీనికొరకు వ్రాసిన వలసియున్నది. ఆంగ్ల భాషలో ప్రావీణ్యములవరదిగినుటకు ప్రాచీనాంగ్ల భాష గ్రంథములను చదువుట అవసరముగాదు. ఆంగ్ల దేశములో, భాషాచరిత్రము ప్రత్యేకముగ నేర్పబడుటలేదు ఆంగ్ల దేశములో లేని భారము హిందూ దేశములో నేల మోపబడవలెనో తెలియకున్నది. ఆంగ్ల భాషా ప్రావీణ్యము గడించుటలో బాలుర ధీకరులు క్రుంగిపోవుచున్నవి. విషయగ్రహణమున కని నక్కరకు వచ్చుట లేదు. అందుచే, రోకటి పాలగ, ననేకవిషయములు వర్ణించబడుచున్నవి అన్య భాషా మూలమున విద్య నేర్చుటచే ననేక కష్టము లిటుల గలుగు చుండ, విద్యార్థులపై గల భారమును తగ్గించుటకు మారుగ, భాషాప్రావీణ్యతకు గాని, ఆధునిక జీవితావసరములకు గాని, బికిగాని ప్రాచీన గ్రంథములను వల్ల వేయవలయుననుట సహేతుకముగ గాన్పించదు. కుంభకోణపు కళాశాలాధ్యక్షులకు స్టాఫా గారు, ఆంగ్ల భాషా భారమును తగ్గించవలెనని, చాలకాలము క్రిందటినుండియు గోరుచుండిరి. తీర్మానమందలి మూడవభాగమును తీసివేయవలయునని, స్టాఫాగారు సవరణ నుపపాదించిరి. వీరి ఉపపాదనము, తుద కధిక సంఖ్యాకులచే సంగీకరింపబడెను. న్యాయమూర్తికూట్టుటారుగారు స్టాఫాము తీర్మానపు ముఖ్యసూత్రము సంగీకరించిరి. యస్. ఇ. రంగనాథంగారు, ప్రాచీన నాంగ్ల భాషాభిమానము నిదివరకే వెల్లడించియుండుటచే, స్టాఫాముగారి తీర్మానమును వారగీకరింతురని ఎవరును ఊహించి యుండలేదు. కాని, ప్రాఫెసరు కే. బి. రామనాథముగారు తీర్మానము నెదిరించుట మాత్రము విచిత్రముగ నున్నది. ఆంగ్ల భాషా వ్యామోహము మనవారి నెంతను వేధించుచునే యున్నది. ఎటులయిన నేమి, స్టాఫాముగారి తీర్మానము తుద కంగీకరింపబడుట జూడ, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు దృక్పథము నందు గూడ మార్పు గలుగుచున్నదని ఎంచవచ్చును.

స్వదేశసంస్థానములు

బికెసిరు మహారాజగారు తమపై గావించబడిన విమర్శనములకు దర్బారుక్రసంగమున జవాబిచ్చిరి. తాము హిందూయులు లీగు కక్షమున వాదించుచున్నారమను సపోహ నిరాధారమయినదని వారు వాక్రచ్చిరి. బ్రిటిషు రాష్ట్రపు వ్యవహారములలో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు తమ కష్టములేదనియు, సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన సామాన్య విషయములలో మాత్రము, తాము జోక్యము కలుగజేసికొనవచ్చుననియు, వారు నుడి

విరి. రాజ్యాంగసంస్కరణములు భారతీయు లెల్లరకును కావలసిన విషయములలో జేరియున్నవనియు, సంస్కరణ క్రమముల ప్రయత్నములు సఫలమగునేని దేశమున విషమస్థితి క్రబలుననియు వారి యుద్దేశము బికెసిరు మహారాజగారి వాక్యములు దారభూయిస్తున్నందున, చున్నవి కాని కేవలము శుష్కవాగాడంబరముతో కాలము గడుపుటకన్న, బ్రిటిషుభాగములో బాలు స్వీయ సంస్థానమందు సోతయు, త్వరలో భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వమును, బికెసిరు మహారాజగారు నెలకొల్పుచురేని, నంతమో మేల్కొచ్చినవారగుదురు.

మహాత్మ గాంధీ గారు.

లాహోరు పౌరుల స్వాగతము.

ఈ నెల 24-వ తేదీ వుదయము 9½ గంటలకు మహాత్ముడు లాహోరు లైంగ్వువనయొద్ద లైలుబండికిగెత. బండివచ్చుటకు ముందే చాల సేపటికించి కలకొని ప్రజలస్వేచ్ఛయొద్ద జేరియుండిరి. అతని దర్శనము కాగానే మహాత్మగాంధీకి శ్రీ అను నివాదము దశహస్త కంఠంబుండి మొక్కునాది తెలువడినది. మహాత్ముడు మూడవరంగరి బండిలోనే వచ్చెను. మా. శంకర్ తుదవరాహావ మూలవ్యాగారు మహాత్మునికి స్వాగతమునంగి పుష్పహారం సమక నుంచిరి. కరతాళధ్వనము వెల్లగవడినది. జనశమ్భుత్వ మత్యధికముగ నుండుటచే జీకడండి అరగంటవరకును కలిరావీలులే జూయింది. పిమ్మటవచ్చు సుక మోటాకబండిలో మహాత్ముని సీటు కేసిరి. మరల కొలాసాల చురుకురైవెనది. శండిత మూలవ్యా. శండిత జె. ఎస్. క్రెవూ, లాలాభరదీశాను, సి.ఎఫ్. ఆంధ్రూను, మూర్తి గార్లు మున్నగు వారు గాంధీగారి సమకరించిరి. క్రష్ణావూ అనర్ధాల్ల కట్టడములపిప్పి, పెక్కినవర్తకుల గుండా మధ్యాహ్నము జోకడ శండిత రాంభుజదత్తుగారి మంకిరముచేరినది. అచట క్రమతీతరకాజేరి చౌదరాజీగారు మహాత్ముడు స్వాగతమునంగి. మహాత్ముని కరచిదిది ఎర్పకవడినది. మార్గములందు లక్షలలోపడి స్త్రీలు, పురుషులు మహాత్మునికి బద్ధాజలమును సమక కలకొనినై సమకరించిరి. పుష్పములకు వచ్చి కనుగొందిరి. లక్షలలోపడి క్రజల క్రష్ణావూ సమకరించి నింతరమును జలజలధ్వనులగావించుచుండిరి. మహాత్మగాంధీ జీకడ, శండితమూలవ్యా జీకడ, శండిత క్రెవూ జీకడ, మూలానా అల్లునచారీ జీకడ, హిందూ సల్మాబ్జీకడ, అను నివాదములు భోష నెలకవడి స్త్రీలు, పురుషులు మహాత్ముని పాద సన్నిధి కేరెచి పుష్పములను పారలలను కుర్చించి పాదములకు స్పృశించి సమకరించి పోవుచుండిరి. మహాత్ముని యులు మనీషులందుచే మహాత్మునికి సలాముచేసిరి. చార్వీలుసాధో వరకలములకుండి కరత్రయముల విసమించిరి విడియొద్ద మహాత్ముడు మోటాకబండికించి దిగింతకే కలకొని ప్రజల సాష్టాంగప్రణామముల వాచించిరి. కొంతకాలమువరకును మహాత్ముడు నుండునని తెలియచున్నది.

24-వ తేదీ మధ్యాహ్నము చౌదరాజీగారి గృహమున చాలచుండి మహాత్ముని సందర్శించిరి. న్యాయ క్రష్ణావూద శండిత క్రెవూ గార్లు అమృతసాకుండి కచ్చి మహాత్ముని క.దర్శించిరి మహాత్ముడు క్విలో ఆమృతసాకు, గుజర న్యాయ, రామనగరు మున్నగు పట్టణములకు వెళ్లునని తెలియచున్నది.

ఇల్లు తిగులగుట:—బొంబాయినగరమున 22-వ తేదీ బుధవారమునాడు రాత్రి ఒంటిగంటకు న్యూక్స్మన్రోడ్డు నందు బొంబాయి వైకింకంపెనీవారి మూడవరంధుల సేద తగులబడినది. క్రిందిఅంతస్తున కొండక కాపురమున్నాడు. 1 గంటకు ముండు కనబడినది. 8-80వ చల్లార్పబడినది. కొంపెనీ వారి నవ్వును కలకలు. ఇంటికి నవ్వును 50 నేలు. కాపురమున్న వారిలో నొకరికి వేయిరూపాయలు నవ్వును కలిగినది. అంతయును భీమాచేయబడినది. కాపురమున్న వారు మాత్రము తప్పియింకొనకలిగి రని తెలియచున్నది.

మూల్కా నా:—గత నెల 27-వ తేదీన బొంబాయి నుండిబయలుదేరిన మూల్కానా యా నెల 18-వ తేదీ కనిపారముగారు మార్చేజుకు చేరెను.

ఆంధ్ర శాసనము

భోజనశాల - ఉపాహారగృహము.

321 తంబు సెట్టిపిడి, చార్జి ఛాను చెన్న పట్టణము

ఆంధ్రులకు అనుకూలముగు

భోజనము

వంటచేయు బ్రాహ్మణులు ఆంధ్రులు

ఫలహారము లన్నియును

ప్రశస్తమగు

నేతితోనే చేయబడును.

శ్రీ శేషులైన శ్రీ దేవగుప్త సన్యాశిరాజ

కవిరాజ గ్రంథములు

1. ఆంధ్ర భగవద్గీతాశాస్త్రము తన్మాహాత్మ్యము
(శ్రీ సుంస్కృత) స్తోత్రమునకు పరిచయ తెచ్చునద్యము 1-4-0
పారాధాని కృతకుల్యములు

2. మూరాబాయి చరితము లేక హరిభక్తి సుధా
చనుము. ఇందు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర ప్రాకరములు, 0-12-0
భక్తజన కర్షణములు.

3. శతీమణి-శ్రీనీతి కద్యరత్నావళి, బాలికా పాఠ
శాలల కద్య లోక యొక్కము. 0-4-0

ప్రహ్లాదలి (Adoption of basket of flowers)

అపూర్వకల (New plot) ద్ము. 1-0-0.

మేనేజరు:—కవిరాజ గ్రంథమాల.

(1882) చోడవరము, వికాఖపట్టణము బిల్లా.

శ్రీకృష్ణ భారతము.

కవిరాజు శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తి కాశ్మీరీగాంధీ మాలా
నుసారముగా ముద్రితమైనది. ఇందు నన్నయారల
భారతమున లేని కథ తెన్నో కలవు.

1 వ సంపుటము (అదిశభావర్యములు) వెల రు 8-0-0

2 వ సంపుటము (అరణ్యపర్వము) 8-0-0

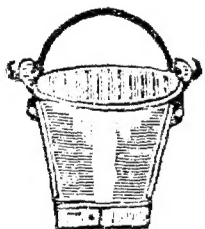
3 వ సంపుటము (విరాటోద్ధ్వంగములు) 8-0-0

పాస్తేటి కొనబారే భరింపవలెక. వైపు స్తవములు రా
యార్ నైజు నైజు కాశీకము కాలిపోయెను.

వలయువారు:—మేనేజరు, కలవారీ క్రస్తు,

(1885) రాజమ క్రి అని వ్రాయవలెక.

ఆంధ్రదేశ బక్కెట్టు వగైరాలు.

మదరాసు గవర్నమెంటు వాకిన్ని
వైకూరు గవర్నమెంటు వాకిన్ని,
మరిసిపోటిట్టు, బాలాకా బోర్డులు,
యూనియన్లు, స్కూలులు వగైరా
లకు కట్టుచేయు, కొలకపాత్రలు,
మూసికె గుండ్లు, త్రాసులు, అపీను
పేజాకట్టులు, కంచాటీలు, మునిసిపల్
లండన్లు, వాటి స్తంభములు, బావుల
గిలకలు, చెత్తివేయు బొట్టు సిట్టు
తోడు బక్కెట్టు, ప్లాస్టమాచేయు
వెద్దబొట్టు మొదలగు యా వస్తు
సామానము, విశేషపు దుదిరి వేర్వేరి
యగు పనివార్ల జేమిక్కిలివటువుగా
తయారుచేయించి వెల సహాయముగా కట్టుము చేయబడును
గాన కలయువారు క్రిందిఅడ్రెసువారిని విచారింపవచ్చును.

జనరల్ ఇండస్ట్రీయల్ (ప్రైవేట్) వర్కుస్,

(1742 ది 624 వార్) కంట్రాక్టర్స్, నెల్లూరు.

శ్రీమద్భగవద్

గీతా రహస్యము

547

అను

1537

కర్తయోగ శాస్త్రము

శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము

శ్రీనాథ స్వామిశాస్త్రీచే వరివర్తితము.

శ్రీ 1-కి ధర యు. 3-4-0.

చార్జి- రామస్వామి శాస్త్రీలు అండ్ సన్స్,

192, ఎస్.ఎస్.నెడే, చెన్నపురి. ఈ.

విదేశ తంత్రివార్తలు

[తెలుగు - ఏ జ సి]

ఫంగ్లాదు

వలంటీరు సేన.

చర్చిలుగారి లేఖ.

లండను, అక్టోబరు 20:—డెడ్లీ లిబరలులకు చర్చిలు
గారు లేఖ వ్రాసి వలంటీరు సేనా నిర్మాణము కృత్రికముగ
సాగుచున్నందున ఏప్రిల్ నెలలోనే లేదా అతడు ముందుగనో
నిష్పాదనైతిక సేనకు తీసివేయుదు రని తెలిపిరి. ఇంకవరకు 80
లక్షల 75 శేలమున నైతికులు మామూలు కృత్రికలతో చేరి
డిసెంబరునండి మరి ర లక్షలమునది తమ తమ వృత్తులలో
త్రవ్వించెదరు.

స్టీమురు రైలులబడుట

లండను, అక్టోబరు 20:—మొంబాసాలోని లాయడు
కంపెనీవారి ఏజంటు ఇట్లు తెలియజేసెను. ఇంగ్లండునకు రైల్వే
వలసిన బెర్లిన్ కాసిలు అను స్టీమురు కన్నమునది రైలులబడు
చున్నది. అది యెందుకును వరికరాదని భయము కలుగుచు
న్నది ప్రయాణికులును, నావికులును మురీతిముగ నున్నాడు.

పారిశ్రామికాభివృద్ధి.

లీజు హెల్సు క్రభువు ఉపశాసనము

లండను, అక్టోబరు 20:—ఆఫ్టర్ వర్క్ బ్యూరో లీజు
హెల్సు క్రభువుగా రుపకర్తవించుచు నిట్లు తెలిపిరి:—మూలి
కృత్రిక చేయుట వలనతేమున కంటే లాభముండును. మనమాలి
లకు మాలిత్వము ముందుటచేతనే మనము ఆమెకావారి
లో పోటీకి నిలవజాలకున్నాము. పరిపాలకవర్గమునందు పెట్టు
బడివారులతో సమానముగ కార్మికులకు బాధ్యత కలిగివుండు
కర్మికులు వారుగ వికసించగలవు కనుక నిర్మాణము పెక్కువరే
యిటుయే, భర్తవు రిగ్గించుటయు జరిగినయెడల ఇతరుల
పోటీకి ఆగగలము. అప్పుడు మాలి: యెక్కువ చేయగలము.
అప్పుడు మ:క్రమమును మనకర్తవించు కుల్యముగ నుండవలెను.

అరేబియా ప్రయాణము.

లండను, అక్టోబరు 20:—ఫిల్బీయను వారు అరేబి
యాకు ప్రయాణము చేసిరి. ఆరబ్బులలో రెండువత్సరములవ
రికి యుద్ధము జరుగుచున్నది తెలిసి ఫిల్బీగారిని లండనుండి
శ్వరధిశతంధ సంచిరి. ఫిల్బీగారికి అరేబియా తేకమునగు
రించి వాగా తెలియును వారు విమానము మిద బయలుదేరిరి.
అయ్యదియలో హదరాబాదు గారి యువచరు 6 వేలమునది
చనిపోయిరి. వారు బెహూయను నేమములో రెండు నెలలు
అరేబియా రాజు గారి సౌభాగ్యలో నిరసింపిరి. అరేబియాలో
నండిన నొక పెద్ద చెరువుకు వారు కనుగొనిరి. అదియండి
నట్టిదవర కెదరిన తెలియదు. దానినిగించి ముక్రము లోకము
నందువంతిమక్ర ముండెను.

మరణము.

లండను, అక్టోబరు 19:—వైకాటు ఆస్టరుగారు
మరణించిరి.

క్రాంతి

వరాసుల ఆర్థికస్థితి.

పారిసు, అక్టోబరు 18:—వరాసుల ఆర్థికస్థితిని గు
రించి యెన్నియో లేనిపోని సంకతులు బయటచేయుచు వని
యు నవి నిజముకావనియు ప్రతినిధిపథలో ఆర్థికమంత్రి కొట్టె
గారు నడిపిరి. వరాసులు యుద్ధమునకు ఆమెకావారియెద్ద
సామ్య అవస్థపుచుకొననను, వారిరకులకు చాలసామ్యము
బుంబుమిచ్చిరి. యుద్ధమునకు పూర్వము వరాసులకు ఇతరుల
కు 1,82,00,00,030 పానులు పెట్టుబడి పెట్టిరి. అందులో
శాలవకుంతు రహస్యలో పెట్టిరి. 2800 లక్షల పానులను వరాసు
లు యుద్ధకాలములో నిరకరతముల కప్పిచ్చిరి. యుద్ధసామగ్రి
యిచ్చినందునకు 2800 లక్షలపానులు రావలసి యున్నది.
అందులో వదిలంతు మా క్రమే రుప్య
వలస రావలయును. ఇతరులకుల వరాసువారికి 24,400 లక్షల
పానులు లోకలకుల రావలసి యున్నది. వారు ఇంగ్లండు,
ఆమెకాల కియ్యలసిన సామ్యకంటే నూటికి 50 రెట్లు ఇత
రులకుల రావలసియున్నది. జర్మనులుగూడ వారికి కొంత
సామ్యముకలిసి యున్నారు. యుద్ధమునకు పూర్వము వరా
దాయము 168,000,030 పానులు. 1919 లో 848,920,000

పానులు ఆదాయము రాగలదని అంచనా వేసిరి. కాని అంత
కంటే యెక్కువ సామ్య నమూనా రాగలదు. మొత్తముమిద
ఆదాయము 4000 లక్షల పానులు రావచ్చును. ఇప్పటికంటే
50 రెట్లు యెక్కువగ త్రవణ కున్న ఇత్యుగలదు. ఇందుకులన
అధిక భర్తవు భరించుకొని సామ్యలోకము తీరగలదు.

పారిసు నగర వాసులను గౌరవించుట.

పారిసు, అక్టోబరు 19:—యుద్ధములో పారిసు నగర
వాసులు వ్యక్తతరచిన కౌశ్యమును ప్రశంసించుచు వారి నూచ
కముగ నొక గౌరవ చిహ్నమును పాడుకొనుటగాక నకు
ప్పించి.

పూము వ్యవహారము.

డి అసంజియోగారి క్రకల్పములు.

లండను, అక్టోబరు 20:—డి అసంజియోగారి సంభావన
లండనులో ప్రకటిత మయ్యెను. వారిట్లు తెలిపిరి. ఎర్రె నా
మిదకు యుద్ధమునకువచ్చిగా వరే లేక పోయియెడల బాధ
కులైన ప్రజల పక్షముననే యుద్ధమునకు బయలుదేరి క్రతు
వులతో డీగా నెదను. ఇట్టిసైంకులును నావికులును నాకు
తోడ్పడెద మనిరి. అందువలన మిక్రమందలివా రేమియును
చేయజాలరు.

సర్వియా మంత్రివర్గము.

బెర్లెను, అక్టోబరు 18:—మంత్రివర్గమునకు దుద
యించిన విషయదేశ కగ్గిపోయెను. పెట్టెబరులో రాజీయన
ద్వీడోనిది మంత్రివర్గము తేకమును పాలించును.

రాయబారవర్గము.

బెర్లెను, అక్టోబరు 19:—సర్వియా - క్రోషియా
స్థానేనియా రాయబార వర్గము పారిసునకు వెళ్లెను. ఆవర్గ
మునకు పాపిష్ గారు నాయకులు.

నిమిత్త

రుప్యస్థితి

లండను, అక్టోబరు 20:—పెట్రోగ్రాదు క్రాప్టాడిటుల
నండి కచ్చువార్త లోకదానికొకటి పొందవచ్చును. అది జన
రలు యూ డెనిచ్చిగారి క్రకటనలబట్టి క్రకటింపబడినది.
హెల్సింగుఫోర్స్, స్టామహములకుండి బంపబడు వార్తలు
గుడ విక్రయాపార్వములుకావు. రెడ్డునైపులు పెట్రోగ్రాదు
ను విడదిన నెకలి జనరలు యూ డెనిచ్చిగారు దారి నాక్రమిం
చుకొనిరిని పారిసునందలి రుప్యప్రతినిధులకు స్పష్టమైన భో
గట్టాతెలిసినది. కాని ఇంతవేగము నగరము యూ డెనిచ్చిగారికి
స్వాధీనము కాబాదని సమ్మదగిశతావులకుండి రుప్య విశేష
ములను తెప్పించువారు తెలియబరచుచున్నారు. బోల్షెవిక్కులు
గాచీ నా క్రాస్నో నేలోలను మరల పట్టుకొంటిమని క్రకటిం
చుచున్నాడు. అటువైని సోవియటు నైనికులు క్రతియ్యధము
శారంభించిరినియు దానికులన వారికి మంచి లాభము గలుగక
చ్చుననియు తెలియుచున్నది. జనరలు యూ డెనిచ్చిగారు బహు
కా కొంచెమునది ఆర్థిక నైపులతోడనే పెట్రోగ్రాదువై
ను రుకు నట్లున్నది. ఆ రంభ మందరి దు చాల క్లిష్ట
క గ తిని ముందు నకరి గె న. రిండు రోజు
లలో 41 మైళ్లచురము బోయిరి. అందుచేత రిగిసర్వ సరఫగా
లందుకుకు సరదు కొంచె ముగవలసియున్నది. గాచీనాకుం
డి రిగిసరహాము లభించకుండినను నతనిత్రోగమన ము
రియు నాగిపోవుచును. బోల్షెవిక్కులదలుకు గోవురద్దము
గుట యూ డెనిచ్చిగారి నైనికుల భజు పెట్టవలయునని యా
క్రకటింపబడినది. అట్లునే డెనికు నేనాని నైపులులగుడ ట్టు
రిట్టివోవద్ద వారు భజు పెట్టుచున్నాడు. పెట్రోగ్రాదు పట్టు
కొనుటకు డెనికు నేనానినైపులు చాలకెక్కువగ నున్నది
ఆనైపులు నార్యామెదలు బోస్కోపురకుగల వికాల
రింగమున పనిచూచుచు కనుగుచున్నది. ఆనైపులులక ఎఫ్సోని
యనులు లెట్టులుగూడ వారికిసహాయ ముంించుచున్నాడు
వీరికులన గలుగు ఇట్టుందుగుడ హెచ్చుచున్నది.

డెనికునేనాని పురోగమనము.

డెనికునేనాని అంతర్వ్యూహముగ బోవుచున్నను వెనుక
పంపులంత మురకీతములుగ నుండలేదు. క్రతుక్రయ:కవార్త
చు యు క్రే ని య ను లు వారి నెదిరింక క్త
చ్చును. యు క్రే ని య ను లు డెనికు నే ప్రా
యశస్కంధమును నిరోధించిరినియు, ఆరని నై క్త్యులో

పెట్టుచుండి జనరలు వెల్లుగూడెం పక్షము చేరినారు, ఇట్టిరీతి నరసి బలము కొంత లెక్కపోవుట నలననే కీపురగము నరసి గోల్పోయినందున కోపాపహేతుకము నందలి యాక్రేపి యను వాదానుభూతువాత తెలియబరచుచున్నాడు. ఈ రీతిని బోలెడువారు అనేక రంగములందున్నారు. వారు తగిన యవకాశమున కెరుక జూచుచున్నారు.

క్రాన్తాదేవిగతి

జనరలు యూడెనిచ్చి జనరలు డెనికనుగారల త్వరలో నాయత్త పడకుండుచేసి వెల్లుగూడెం మాస్కానగరములకును వ్రాసిన వ్రాస్తాదేవిగతిని అనుసరించి తిరుగుటకు పిలువెను. ఇందులను ఏయేరంగములందు దెలిపి నవ్వము గల గుర్రో బోలెడువారు నాయువాత్త నవ్వము చేయుచున్నది. ద్వైతమున కన్నెయిదుగు మాస్కానగర దూరమునందున్న వెలు ప్రదేశమునందు, కీపురగ పక్షమునను, వాగోనిపు నకు తూర్పు ఆగ్నేయభాగములందును యుద్ధము జరుగుచున్నది నాడు తెలుపుచున్నాడు. అట్టిగతి కొల్పాట గార సి పేరి యాలో వెల్లుగూడెం వాదానుగ్రామమునందును క్రాన్తాదేవి స్థితి కురింత విషయముగ నున్నది. జనరలు యూడెనిచ్చిగారు క్రాన్తాదేవిగారిని మరల పట్టుకొంటిమని ప్రకటించిరి. అసమతుల్యమున హెచ్చించి ఫోన్సునందున్న బ్రిటిషువారిని బ్రిటిషు వారివలన స్వాధీనము కాదని తెలుపుచున్నాడు. అది యట్లుండ క్రాన్తాదేవిగతి యుద్ధమునందున్న బ్రిటిషు వారివలన తిరిగి చేసితిమని బోలెడువారు ప్రకటించుచున్నారు. అయినను గూడ బ్రిటిషు వారివలన క్రాన్తాదేవిగతిని విడిచి వదిలివేసినందున తమకు తెలియదని బ్రిటిషువారివాదాధికారము లుచున్నాడు.

వెల్లుగూడెం ముట్టడి కాయత్తముగుట

లండను, ఆగ్స్ట 20:— యుద్ధకార్యాలయ ప్రకటనము:— వెల్లుగూడెం నందలి రక్షకవైఖరులు ముట్టడికాయత్త మగుచున్నాడు. గృహశాంతిభాగములందు ముఖ్యము నుండుచున్నాడు. ఆహారసాధనములందు శాంతియు నున్నది. వెల్లుగూడెం సురక్షితార్థమునకు దీని బాధ్యతను కంటా లను క్రాన్తాదేవి వద్ద పూర్తిగ వోడించ బడెను. క్రాన్తాదేవిలో, గాచీ నా ల నగ్రాము మరల స్వాధీనము చేసికొంటిమని బోలెడువారు లుచున్నాడు. యూడెనిచ్చి వేగాని ద్వైతము తిరుచుచున్నామని గూడ వారలచున్నాడు. ఈ వార్తల నెవరకు బలపరచెను.

బోలెడువారు శరణుజొచ్చుట.

ముట్టడి జరుగదని పూర్వీకమున తాము వెల్లుగూడెం నందలి సిద్ధముగ నున్నామని చెప్పిటకు కొంతమంది బోలెడువారు ప్రతినిధులు 17 వ తేదీన గాచీనా కేరి. అందులకేమి ప్రత్యుత్తర మియ్యబడినో తెలియదు.

యూడెనిచ్చి సేనాని పురోగమము.

యుద్ధకార్యాలయము వాట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. 19 వ తేదీన యూడెనిచ్చి సేనానిగారు తెలియబరచినదాని ప్రకారము క్రాన్తాదేవి వద్ద ప్రభుత్వమును గోల్పె నా లిగో వోలెడువారు వారి వైఖరులు లా పోయినందున వెల్లుగూడెం 8 మైళ్ల దూరమునందున్నదియు తెలియచున్నది. గాచీనా కీకాన్యమున 19 వ తేదీన యుద్ధము జరిగినది బోలెడువారు లాక్ష్యముగ నున్నాడు గావున వారి ప్రతియుద్ధము నిష్ఫలమై యున్నది. గాచీనా జనరలు గాచీనాగారి వ్యక్తియలో నున్నట్లున్నది.

బోలెడువారు కీపురగము నాక్రమించుట.

లండను, ఆగ్స్ట 20:— యుద్ధకార్యాలయము వారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు. బోలెడువారు కీపురగము నందలి కాలమా యాక్రమించుకొన జాలరనియు, 15 తేదీన వారికన్నామరగ నెదిరించినందు, అయినవలెతియలు మరల విశేషముగ బిచ్చి నగరమునందలిను బోలెడువారులను తిరి మిరియియు, ఒకతడు ఒకే మూత్రభాగములో మూత్రము 17 వ తేదీన కొంతసేపు యుద్ధము జరిగెననియు దక్షిణ దిక్కు ప్రకటించుచున్నది.

కోనకుల పురోగమము.

జివె నెరునకు పక్షమున కోనకుల లింగము ముందు న కరుగుచున్నాడు బోలెడువారు. కలాలమునందలిని మట్టు మట్టి 5000 మంది వైదిలను పట్టుకొనిరి. తెల్లలు, చీనావారు గల దళములలో క్రమము వారి నెదిరించి కాని వారిలో

నగము మంది పూర్తిగ నశించిరి. తక్కిన కగము మందియు పారిపోయిరి. లండను వెలలో గోల్పోయిన ప్రదేశమును మరల నాక్రమించుకొనవలయునని బోలెడువారు ప్రయత్నింపగా నీరీతి ననేకవర్షములపాటెరి. క్రాన్తాదేవిగతి వద్దను గూడ బోలెడువారు కలంటియల విరోధింపజాలవచ్చును.

విదేశీయ ప్రతినిధులు.

ప్రభుత్వము, ఆగ్స్ట 20:— విదేశీ కార్యాలయ ప్రకటనము:— వెల్లుగూడెంను 28 వ తేదీన ప్రతినిధులను బోలెడువారు తిరులెట్టి. స్పీడను ప్రతినిధులు గూడ మరలించిరి.

బోలెడువారు కట్టువల.

హైన్సింగు ఫోన్సు, ఆగ్స్ట 20:— క్రాన్తాదేవి స్వాధీన మగుటల వెల్లుగూడెం ఆక్రమించుకొనబడునని కొందలు తలంచుచున్నాడు. జనరలు యూడెనిచ్చిగారి వైఖరులు లిగోవో స్పీడను నాక్రమించిరి. అది క్రాన్తాదేవిగతి నకు 18 మైళ్ల దూరమునందున్నది. ద్వైతము పుట్టిలాపు రెయిలు స్పీడనువరకుగూడ బోయిరి. వెల్లుగూడెం మొదలు మాస్కానగరము వరకును కరకు నుండు రెయిలు మాస్కానగరము వరకును కరకు నుండు పాడు చేయుటకులను చెడిపోయినందున, అతని తామే చేసిరియు యూడెనిచ్చిగారునుచున్నాడు. మొదలును వరకును బిడ్డను నుండు గోల్పోయిన బోలెడువారు 20,000 ల మంది వైదిలను చేర్చిరి. వెల్లుగూడెం సమీపమున నేయియించి చేర్చిరి. కడ వరకుగూడ విడిచియిట వారు నిక్కయియకొనిరి.

ప్రభుత్వ జ్వరపీడనము

కోపమహేగము, ఆగ్స్ట 20:— వెల్లుగూడెంను ముఖ్యముగ బిడ్డను ద్వైతములందును ప్రభుత్వ జ్వర మతితీతముగ వ్యాపించుచున్నది బోలెడువారు వార్తాక్రమము వ్రాయుచున్నది.

బాల్లికు రాష్ట్రములు.

మిత్రమందలి సాహాయ్యము.

లండను, ఆగ్స్ట 20:— కిగానుండి జర్మనులవ్యవహారములను తిరిగిచేయుటకు 4 అంగు దీప్తియమును, 4 ప్రెంచి దీప్తియమును చాలగ లోడ్చుకొని కిగానుండి, 18 వ తేదీన వర్తమానము నచ్చెను. మిత్రమందలి నాగలు రెండుగుంటలసేపు ద్వైతము వాయుభాగము నందలి క్రమమును తాదావి యెరుకుట వెల్లింది. వారి సాధారణము చేసికొని తెల్లందు వైఖరులు నిదిని వాటి జర్మకుల కోటకు వశపరచుకొనిరి. తదిమైళ్లదూరము నుండి క్రమములకు సాగ్రై వైఖరులు కిగానుండి రెండు క్రాన్తాదేవి కిచ్చుటను కార్తెను. పట్టణమును చట్టుముట్టుటకు పూర్వము కక్షించుకొనిన ప్రదేశమునకు సమీపమునందు తెల్లందు వైఖరు లొకటంకెను నిర్మించుకొన గలిగిరి.

వార్తాదేశము.

కోపమహేగము, ఆగ్స్ట 20:— బెల్లెనుండి క్రింది వర్తమానము నచ్చెను. గోల్పోయిన 19 వ తేదీన ఇక్కడకు నచ్చిరి. కిగానుద్ద కర్మము తెల్లందుగారి కలిగిన విజయము నకు వారు సంబంధించు కర్మముగారి కిటీవల తిరిగివచ్చునకుంటి ఆపనిని గర్భ మెంటువాకు నుద్దించెను. గోల్పోయిన సేనలో వనిమాకుగారి యందుకుటే వారిని కక్షించుట మాని చేసిరి.

తెల్లందు సేనాని.

కోపమహేగము, ఆగ్స్ట 20:— తెల్లందులోని వార్తా ప్రకటన సంబంధమున బిట్లు తెలియజేయు చున్నాడు:— కర్మము లాలకు గారిని సర్వసేవాధికారి నియమించిరి. యుద్ధము విజయమున కర్మము తెల్లందుగారి కోరి. క్రాన్తాదేవి క్రమములకు కక్షించుకొని వనిపోవునకు మేము పోరాడుచుమని తెల్లందువారు సమాధానము చెప్పిరి

జర్మను సేనలు

హైన్సింగు:— బాల్లికు రాష్ట్రములలో నుండి జర్మను వైదిలను ఆరాష్ట్రములకు కల్లపోవలసియున్నది. ఇందుకు సురించిన క్యరహరమును జనరలు మానినవారు చూచెను.

మందపురము యాత్ర:— వైదిలందరియును సేనలకు కావలెను. ప్రయాణములకు తావులేను. టిక్కెట్లు కొరకవు. యాత్రకుపోవుట మానుకొనుదని మధ్య రాష్ట్రముల కొరతనువారు ప్రకటించిరి. యాత్ర సమయములలో జరుగును.

కోర్టు ప్రకటన లంపువారి కొక విన్నవము.

అయ్యో, కోర్టు సుబాధించిన ప్రకటన లన్నియు చాల జలుగు అక్షరములతో యేమియు తెలియక వ్రాయుచున్నాడు. అటువంటి ప్రకటనలలో అక్షరము పొరబాటు కలిగినను వ్యవహారము చెబుచున్నది. కావున దయచేసి ప్రకటనలను వంపు వారు స్పష్టముగ విడిచిడి అక్షరములతో వ్రాసి వంపినయెడల చాల కృతజ్ఞులము. లేనియెడల తక్కుల తడకలై ఉడుయోగము లేని ప్రకటనలై వ్యవహారపు సంగతులను వివరముగా తెలుపజాలవు. కొన్ని సమయములందు సకాలమునకు తమ ప్రకటనలను వేయజాలక తిప్పివేయవలసి వచ్చుచున్నది. వ్యవస్థాపకుడు.

మదరాసు అందు నదరక్షమగాట రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీసు (1853)

కంపెనీ వారి కాపబాడికి గాను ఒకజత ఎక్కులను, ఒక డ్రైవరును సప్లైచేయుటకు టుండరు కావలెను. 1919 సంవత్సరం నవంబరు 5 తేదీకి లోగానే టుండరును పంపవలెను.

పూర్తి టిప్పీలు తెలియజేయవారు రాయపురం ఎం. అందు ఎస్. ఎమ్. రైల్వేకంపెనీ పే మాస్టరుగారికి గాని లేక కామియరుగారికిగాని దరఖాస్తులు పంపి తెలిసికొనవచ్చును.

టె. పీపు గడియారము వెల 1-కి రు 3-12-0 లు.

ఇది ఆఫీసులందుండు ఇంటిముందును మేజులపై యుంచిన చాల అందముగా నుండు. వయ్యెన గంటముపుటలో దీనికి మించినది వేరొకటి లేదని మేము పూర్వీకము

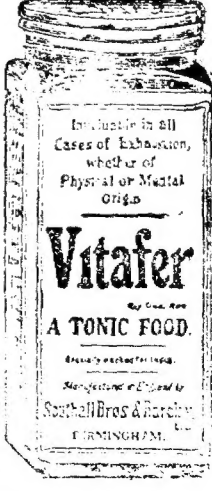

అసల్ రయల్స్ రిగిలెట్ జేబు గడియారము 4-8-0, అసల్ కాస్టాఫు గడియారము వెల 4-0-0, తేలిగ్గ ధరించు నిక్టర్ వెడి గడియారము వెల 6-0-0, బ్రావెల్ట్ గడియారము 8-8-0.

వి. పి. చాప్లిన్ జేబు. గ్యారంటీ యివ్వబడును. (1761)

విలాసము:— కె. ఎ. సామి అండు కంపెనీ, 272 మింబుస్ట్రీలు, మింబుర్లింగు రోడ్డు, మద్రాసు.

Vitafer

Agents:- SPENCER & CO. LTD., MADRAS AND BRANCHES.

Vitafer Small Tin	2	4	0
" Medium "	3	14	0
" Large "	6	12	0

అమృతమునకు

ఒకటి మార్గము పోవుచున్న కింద కింద
యొకప్పుడు బయల్ పయన 10" X 14" నడిచి బయట
100 పాండు ప్రెస్సుల ధర 4000.0-0 (1884)
నూనావారి జరింగు ప్యాంట్, పోస్టు ఆదేశాని.

జాతకము

కాలనికవారు వారి జాతకమును సరిగ్గా
గాని, సరియైన జననకాలమును గాని వ్రాసినది యెడల
జాతకమును రూపము, స్వభావము, శరీర దాహభయము,
ధనవృద్ధి, సోదరసోదరీవృద్ధి, మాతృసోభ్యము, భూలాభము,
భూవ్యయము, విద్యాభివృద్ధి, వాహనసోభ్యము, వివరముగా
పుత్రప్రతిభా సంతానవృద్ధి, శత్రువృద్ధి, కోపము, ఋణము,
కళాప్రతిభా కళాప్రయోగము ఆయుర్దాయము, ద్వితీయాయు
గము, జాతకమును ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, పితృసో
భ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము, లాభము, వ్యయము మొద
లగు యావత్సంకతులు యంకము యెడలరకు జరిగిన విశేషం
కమును వ్రాసి వి. పి. భర్త్యుల సహాయ 1-2-0 లకు వి. పి.
గా కంపెనీ. ఈ వ్రాసిన సంకతులు సరిగా నున్నయెడల,
జాతకమును ఆయుర్దాయము ఆభయవరకు జరిగి ప్రతి
సంవత్సర ఫలములను మహాదశాంశవరకుల పూరాజాత
కము క్రాంత్యుక్తముగా రియోజుచేసి పంపించబడును. పూ
రాజాతకమును రియోజు చేయబడును. పూరాజాత
కము వ్రాయించుకొనునపుడు రు 2 లు అధ్యక్షులకు యిచ్చగా
కంపెనీ. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా రియోజు
చేసి తిరిగి రు 2 లకు వి. పి. గా కంపెనీ.

ప్రశ్న

జన్మకర్మము మాకు కంపెనీయెడల యెవరికి యే
భావము ప్రశ్న కావలెనో వారికి సరిగా ఫలితము వ్రాసి
కంపెనీచబడును. అందుకు గాను రు 1 యిచ్చ చేయబడును.
యందు జరుగజేపు 1 సం॥ సం ఫలములు వ్రాయబడు
వి. పి. భర్త్యుల సహాయ 1-2-0 లు ఆగును.
ఆకెళ్ళ వేంకటేశాస్త్రి, వైజ్ఞానము,
గోపాలపురం, కొత్తపేటపొట్టు, గోదావరిజిల్లా

సర్వేయర్లు కావలెను

వాస్తవములు యెట్లు తాలూక వల్లూరు, గూడూరు
కారాయణపురం వాల్తూరు సుబ్బివిజెత్ చేయబడు సర్వే
భాగాలెరిగిన ఆయురు సర్వేయర్లకు ధియ్యి టైలుప్లా
టింగు భాగాలెరిగిన ఒక దాపునకును జరుగుగా కావ
లసియున్నాడు గతక ఈక్రింది వివరములలో దరఖాస్తు
గీచ నమంతు తాకిభుజుల మాకు పేరపంపబడును.
జీతము రు 20 లు మొదలు రు 40 లకు మించకుండా దరఖా
స్తువాని సమర్థతనుబట్టి నిర్ధారణచేసి తెలియపరచవచ్చును
(1) దరఖాస్తువాని ఇంటిపేరున్న పేరు. (2) పాత
కు అయిన కరిక్షణ. (3) సర్వేయి యెవరియో వాలో
యెన్ని సంవత్సరములు పనిచేసింది (4) యోగ్యతాపత్రికలకు
సర్దుకరైరా రిమాన్యు.

మాదిరెడ్డి సీతారామయ్య.

(1851) పార్టీవక్ ఆఫీసర్.
వాస్తవములు యెట్లు, పండితాదెం, యేలూరుతాలూకా.
21-11-19.

శ్రీమదాంధ్ర శ్రీభాష్యము

గ్రంథకర్త కావ్యరత్న, జేదాంత రత్న,
కేదాంతరత్న, జేదాంత వాచస్పతి
శ్రీమాన్ కందాదే శేషాచార్యులవారు.
ఇయ్యది శ్రీ రామానుజ విరచితమై శ్రీ భాష్యంబని
కృతికి కక్కిన బ్రహ్మచారి భాష్యమునకు సరియైన
తెనుగు. విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమును తెలిపికోనుటకు ఎక్కువ
యొనయుక్త మయినదిగాను శ్రీ వాచస్పతి జీయర్ స్వా
మి మొదలగు పెద్దలచే ప్రశంసితము. ఇది సంవత్ 1-కి 80 పే
జీలు గల 16 సంవత్సరముగా వాయుర్ నైఋత మంవిగ్నేశు జాగిత
ములమీద అచ్చుచేయబడుచున్నది. సంవత్ 1-కి 80 పే. 1.
ఇంతవరకు రిండియన్ ముద్రికములు. ఈ రిండియన్ పుస్తక
శాసన చందాదాతలగాను శేషవారలకు కక్కిన సంవత్సరము
మాసం 1-కి ఒక సంవత్సరముకు వి పీ ద్వ్యాగా పంపబడును
మయ్యవారి క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును.
యమ్. ఆర్. చంద్రా అండ్ కంపెనీ,
(614-1714) వైజానాథుల రోడ్డు, మద్రాస్.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము.

సెనేటు పథ.

ఆంగ్లభాష ప్రావీణ్య పరీక్షాముఖ్య లక్ష్యంబున
విన్న సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు సెనేట్ వాచున్
సంధి విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులు సమావేశమైరి. వైస్ ఛాన్స
లర్ గారు వ్యాఖ్యానము చేసి ఓర్వ ఫీల్డుగా రగ్రాసనాధికర్య
ము కహించిరి. దాదాపు 70 మంది సభ్యులు సభకు విజయ
ము చేసిరి.
ఈ సభకుందలి విశేషంక మేమువిన క్రొత్తగా 8 రు
శ్రీమ విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులుగా నియమించబడిరి. మిన్
డిలాహీగారు సభకు రాతేరు. మిన్. ఇ. ముఖగర్ గారును,
మిన్. యం. ఎ. శ్రీనివాసగారును సభకు విజయము చేసిరి.
సి. పి. రామస్వామయ్యగారు సభ్యులకును శ్రీ సభ్యు
లకు స్వాగత మొసంగిరి.

నివేదికము

సిండికేటువారి గతసంవత్సరపు నివేదికమునై చర్చించిరి.

ఖర్చులు.

(1) లైబ్రరీ కాపీల ఆకౌంటునందు 228 రూపములు
యొక లైబ్రరీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ అకౌంటునందు రు 1880-10-7
యొప్పుల ఖర్చుచేయబడింది అనగా సాంక్ష్ షయిన మొత్త
ముఖ్య 8 రూపములు మొదల ఆకౌంటునందు రు 5-10-7
రెండవ ఆకౌంటునందు ఆధికము ఖర్చుచేయబడినది. ఈ
ఆధికఖర్చు సాంక్ష్ ష చేయమని సిండికేటువారు సెనేటు
వారిని అడిగిరి.
ఈ ఖర్చులకు సాంక్ష్ ష చేయవచ్చునని తీర్మానము
దబ్బు. హెచ్. కే. ప్లూగారు రుపదించిరి. వి. పానుమతి
రావుగారు బలపరచిరి. సభివా రంగీకరించిరి.
లిబ్రరీ ఆకౌంటునందు 884 రూపములు ఆధికముగా
ఖర్చు అయినందున ఆధికము సాంక్ష్ ష చేయ కచ్చునను
తీర్మానము దబ్బు. హెచ్. కే. ప్లూగారు రుపదించిరి. వి.
పానుమతి రావుగారు బలపరచిరి. సభివా రంగీకరించిరి

క్రాంత సభ్యులు.

క్రాంత సభ్యులు నియమించబడిన సభ్యులు యీ క్రింది విధ
ముగా చేరువేరు కాపు సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

కళలు, శాస్త్రముల శాఖ.

గౌ. భాకర్ బహదరు చువామ్మద్ వాల్మిల్లసాహెబ్
బహదర్ గారు జె. ఎ. విల్సన్ గారు మిన్. ఇ. ముఖగర్ గారు
మిన్. డిలాహీగారు మిన్. యం. ఎ. శ్రీనివాసగారు
పి. ఆర్. స్వామిభాష్యార్ గారు యన్. అనవరతి దివాన్ కం
పిల్లగారు హెచ్. పి. పావన్ రత్న గారు రిపంతు డి. పానోరి
గారు యం. కె. హేడీయగారు. జి. హగ్ గారు రావుబహ
దరు కె. రంగారావి - రు

వ్యాపక శాస్త్ర శాఖ.

హెచ్. యన్. ఫిల్డ్ ఫీల్డు గారు గౌ. యన్. శ్రీనివా
శ య్యంగారు సి. మోదనక నాయుడు గారు దివాన్ బాదర్
మోచర్ల రామచంద్రారావుగారు.

వైద్య శాఖ

భాకర్ సాహెబు చువామ్మద్ ఆజియల్లా సాహెబు
బహదరుగారు

ఇంజనీరింగ్ శాఖ

గౌ. విలియంపాట్రిక్ గారు, ఎ. వి. రామలింగయ్య
గారు.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు నూతన సభ్యులకు
స్వాగత మొసంగుచు ప్రత్యేకముగా శ్రీ సభ్యులకు స్వాగత
పూర్వ స్వాగత మొసంగిరి.

ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సు.

ఈ ఇన్స్టిట్యూట్ యొక్క శాస్త్ర ఆఫ్ విసిబుత్తునందు
విశ్వవిద్యాలయ శ్రుతినిధిగా నుండుట దుబ్బు. హెచ్.
కే. ప్లూగారు సభివా రంగీకరించిరి.

గిల్డ్రు సేతురు గారు.

విశ్వవిద్యాలయ ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞుడగు డాక్టర్ గిల్డ్రు
సేతురుగారు యొక్క శాస్త్ర కాలము 1920 సంవత్సరం దిసం
బరు 20-ర తేదీకి ఆరంభమగుగాను మరొక అరుదులువారిని
ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞునిగా నుండుకోనుటకు సభివా రంగీకరించిరి

ఆర్థిక శాస్త్రము.

ఈ విద్య ఆభివృద్ధి చేయుటకై 750 రూపాయల జీత
ముతో ఒక సహాయ శాస్త్రజ్ఞుని, 100-20-200 రూపాయల
జీతముతో ఇద్దరు రిడెంట్లను 5 సంవత్సరముల తర్వాత నియ
మించవలె నను తీర్మానమును గౌ. మెక్మయిల్ గారు రుపద
ించిరి.

జి. ఎ. వల్మేక్ గారు బలపరచిరి.

వ్యాఖ్యానము చేసగిరి ఆయిర్ గారిట్లు అభిప్రాయ
మిచ్చిరి:— చెన్నపురి సిండికేటువారు జీతపు వర్గ బహిరంగ
ముగా ప్రకటించబడుటలేదు. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు
సిండికేటువారు తమ చర్యలను వార్తాకర్తలకును క్రొత్తిం
చుచున్నార. ఈ ఆర్థిక శాస్త్ర ప శోధ విషయమై ఇంతవర
కు ఏమి చేయబడినది గూ, ఏమి చేయ నే. వి. యన్నదియు
ఎవరికి బాగుగ తెలియదు. సిండికేటు, సభివా రంగీకృతు
సభివా రంగీకరిం యొకటి ప్రబలియున్నది.

వ్యాఖ్యానము కూట్టు ప్రాటర్ గారు సిండికేటు
వారు రహస్యముగా ఏమియు యందుకొనుట లేదని చెప్పిరి.

ఆర్. స్వామిభాష్యార్ గారు సంఘమును యేర్పాటు
చేసి వారి నీ నియములు వాల్చింది తీర్మానమును సెనేటు
వారికి నివేదించుటకు ఏర్పాటుచేసిన బాండును నను సవరణ
మును ఉపపాదించిరి. రామేశ్వంగారు బలపరచిరి.

కొంత వాదము జరిగిన పిమ్మట స్వామిభాష్యార్
గారు తమ సవరణమును ఉత్తమపాదించుకొనిరి.

క్రాంత ప్రాధికరణ నియమించవలె నను తీర్మాన
మును సభివా రంగీకరించిరి.

బి. ఎ. డిగ్రీ.

బి. ఎ. డిగ్రీ కరిక్షకు సంబంధించిన చట్టములను యీ
క్రింది విధముగా సవరణ చేయవలెనని సానుమతి రావు గారు
తీర్మానము నుపపాదించిరి:—

బి. ఎ. ఆంగ్ల సారస్వతము

ఆంగ్ల సారస్వత విషయమై ప్రస్తుతముందు నిబంధనము
యీ క్రింది విధముగా నున్నది.

ఆంగ్ల విద్యా ప్రావీణ్య కరిక్షాము

1. నియమించిన గ్రంథములను చదివి వ్యాకరణము
వ్రాయుట.

(2) ఆంగ్ల సారస్వత చర్చ:—నియమించబడిన టెప్టు
లు.

(8) హిస్టరీ ఆఫ్ లాంగ్వేజి లేక రిటర్న్స్ ప్రయత్నం
లాంగ్వేజి చదువువాడు చాసర్ కవితల గ్రంథ మొకటి
చదువవలెను.

ఆర్. యం. స్థాథామ్ గారు యీ విద్యా పరీక్షామును
కర్తవ్యం విషయమై యీ క్రింది విధముగా అభిప్రాయ మిచ్చిరి:—
వై భాగములలో 8 క భాగము బి. ఎ. విద్యార్థులు చదువ
వలెనని, ప్రస్తుత బి. ఎ. హాస్సు పరీక్ష పతనము గ్రంథ
నియమమునకు బి. ఎ. డిగ్రీ నియమమే కచ్చుముగ నున్నది.
బి. ఎ. విద్యార్థికి క్రాంత్యుక్త చదువును సంపూర్ణముగా నుండ
నవరము లేదు. అట్టి పరిచయము హాస్సు విద్యార్థి కుండ
వలెను.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు సాధారణపు బి. ఎ.
విద్యార్థికి చాసర్ కవితల గ్రంథ పరిచయము అనవసర
మనిరి.

కూట్టు ప్రాటర్ గారు, అమూలనభాగమును చదువ
వలసిన పుస్తకములకు కర్తవ్యమును ముందరి పూర్తిగ తీసి
చేయ మావదనియు చెప్పిరి. పిమ్మట బి. ఎ. విద్యార్థికి
ఆంగ్ల భాషయందు సంపూర్ణ క్రాంత్యుక్తముండ నవరము లేదని
చెప్పిరి.

కె. వి. రామభాష్యార్ యీ విషయమున భిన్నాభి
ప్రాయములై బి. ఎ. విద్యార్థిని మాత్రం మంత్రి ఆధికము కాదనియు,
'చాసర్' చదువుట కచ్చ మై చాసర్ వదలి విద్యార్థి రిటర్న్
చదువవచ్చుననియు చెప్పిరి.

గౌ. మెక్మయిల్ గారిట్లు చెప్పిరి:— నేనీవిషయమున
స్థాథామ్ గారిలో ఏకీభవించను. ఇట్టి సయమున విద్యార్థిని
మాత్రము మాత్రము తప్ప విశ్వవిద్యాలయము లందు
లాటక్ గ్రీక్ భాష లెంక ప్రాముఖ్యములూ యీ శోధ విశ్వ
విద్యాలయములందు ఆంగ్లముం పాగ్రాముమైనది. ఏకోవిక
మున కర్తవ్యమవును. స్థాథామ్ గారుపపాదించినట్లు 8 క భాగ
మునరము తీసివేయుటలే విద్యాభివృద్ధికి మహత్తరముగు
అటంకమును కలుగజేసినవారగు చున్నాము.

జి. ఎ. వల్మేక్ గారు.

హిందూ విద్యార్థులు పరీక్షకుల భాష చదువుట కచ్చ
మనియు ఆట్టి పరీక్షయందు విద్యార్థిని మాత్రము ఇంక ఆధికముగ
నుండుట కూర్చునిరి. ఈ సందర్భమున, ప్రస్తుత విద్యార్థిభా
సములకు విద్యార్థుల చేసావాదభ్యుక్త షీజించుచున్నదని,
కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు కమిషన్ గారు తమ నివేదికము
నందు వ్రాసినవికాద చెప్పిరి.

కావ్యంలో గాథ ఇంగ్లీషు భాష పరిచయమే జనులకు ప్రాధాన్యము వృద్ధి చేసినదనియు, దేశీయతకు కలిగించినదనియు, కనుక ఆంగ్లవిద్యా పరిమాణము ఏమాత్రము తగ్గించకూడదని చెప్పిరి.

కావ్యములో మాట్లాడుట గాథ యీ విషయమును ఆలోచించి, చేతదగిన మార్పులను నిర్ణయించుచు ఇంగ్లీషు భాష అభివృద్ధి పడే వారిని ఆమోదించిన ఒక సవరణమును ఉపసాదించిరి. దేవిదేవ గారు బలపరచిరి.

కావ్యములో శేషగిరి అయ్యగారు రట్టుచేయుటలను ముందువలెనే ఎట్టి లాభమును యుండదనియు, సభవారే యీ విషయమును తీర్మానించ వలెనని.

గా. లలిత్ పాపూగారు, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు కమిషనరీ నివేదికను నవనూరి చెప్పి పరిశోధనాత్మకముగా దెలిపి మాట్లాడు చేయవలెనో నిర్ణయించుట కేర్పరచబడు సంఘమువారే యీ విషయమునంద ఆలోచించిన బాగుండునని ఒక సవరణను నుపసాదించిరి.

ఈ సవరణను సంగీకరించి మాట్లాడుట గాథ తమ సవరణమును ఉపసంహరించుకొనిరి. ఇట్లు చేయుటకు విద్యాధిపతుల కష్టములు గురించి గా. శేషగిరి అయ్యగారు చెప్పిరి.

గా. మాట్లాడుట గాథ సవరణమును సరవారంగీకరించలేదు.

ప్రొటామ్ గారి తీర్మానమునై వోట్లు పుచ్చుకొనిరి 81 గురు తీర్మానమును అంగీకరించిరి. 28 గురు వ్యతిరేకముగా వోట్లెచ్చిరి.

ప్రొటామ్ గారి తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

సభ్యులను ఎన్నుకొనుట.

సభ్యులను ఎన్నుకొను విషయమై చట్టవిరుద్ధముగా చర్యలు జరుగుచున్నదనియు వాటిని ఆపుటకు కొన్ని నిబంధనలును కే. శ్రీనివాసయ్యగారు ఉపసాదించిరి. సిండికేటు వారు యీ నిబంధనలను ఆమోదించిరి.

ఈ తీర్మానము బలపరచబడి సభవారితో అంగీకరింపబడినది.

తీర్మానము.

- (1) ఎన్నుకొనబడవలసిన ఒక సభ్యునిపేరు భారీ అయిన సిండికేటు వారు గ్రహించుట ప్రకటించెదరు.
- (2) ప్రతి నిజస్థు కట్టగలదును ఆ కట్టకు తేలికమైన 10 రోజులలోగ కనెక్టుచున్నవాని పేరు గ్రామీణ జిల్లాకు వలపరచును.
- (3) పేర్కొనబడిన సభ్యుల పేర్లను ఆనంతర కొరకై ఛాన్సుల గారికి పంపవలెను.
- (4) వోట్లు ఇచ్చునయినను, అభ్యర్థుల పేర్లు మొదలగు నవి గాననందు ప్రకటించబడును.
- (5) నిజస్థులు, నిజస్థుల గ్రామీణులును, వోట్లు ఇచ్చు వారియును వలపరచు.
- (6) నిజస్థుల అయిన గ్రామీణులందఱును వోట్లు ఇచ్చు అర్హులు. ఎన్ని భాగోలో అన్ని వోట్లు ఒక గ్రామీణులకు ఇయ్యవలెను.
- (7) నిజమిత్రులను అయిన చెప్పి పురి వాస్తవ్యులగు కట్టగలదును, వారెటువొత్తునందు తమవోటింపుకాకిములను, వేయవలెను.
- (8) పట్టణాంతర వాస్తవ్యులు, వోటింగు పేరును ఒక అధికారి కేవలములో నిజమిత్రులనులో నిజస్థులకు వలపరచు.
- (9) ఇద్దరు నేనేటు సభ్యులును నిజస్థులను ఆ పేర్లకు తనిఖీ చేసెదరు.
- (10) ఈ పద్ధతులకు అనుసరించు వోటింగు పేర్లు తెలియజేయబడును.
- (11) ఎన్నికల సమయముగా జనగణన పట్టణములకు వోట్లు, సిండికేటు సంపుటములను, అట్టి సిండికేటు సిండికేటు వారు విచారించెదరు.
- (12) ఈ క్రింద పేర్కొనిన పనులూసినవారు చట్ట విరుద్ధముగా ఎన్నుకొనబడినవారు (1) భవనములను చెప్పి దనిగాని భవనములను వోట్లు తీసికొన్నవారు (2) పట్టణముల నిజమిత్రులను యీ సమయములలో (8) వోట్లు ఇచ్చుటకు వచ్చు వోట్లకు బంధనములు చేయవారు (తన ఏకైకము ఇట్టికనులు చేసినను అభ్యర్థియే చేసినట్లు లగును.)
- (13) అభ్యంతరపు పెదవకల రానియెడల అంగీకారము వూరే గాని విషయములను పేర్లనుపరచును. సమానమున వోట్లనుచ్చిన ఛాన్సుల గారు తీర్మానించెదరు.
- (14) ఛాన్సుల గారు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులను అంగీకరించనియెడల యీ వైవిధ్య భవన ననుసరించి కొత్త ఎన్నికలు జరుగును.
- (15) నిన్ను సభ అంతటితో ముగిసెను. నేడు సాయంత్రము 8-30 గంటలకు తిరిగి సభ్యులు సమావేశ మయ్యెదరు.

మానవసంఘములు.

ప్రాణము పోసికొనుట.

I

కీరములను జీవార్థముగా నుండునట్లు సదుపాయములుగా సృష్టించి స్థూలమునకు కీరములను ఆయా యంతరములను సృజించుటగా చరిత్ర పోగుచుటకు ప్రాణము పోయియును. ప్రభుత్వమున ఆమోదములతో నున్న పుగా మర కదలుటకు పదార్థములను అయ్యి వెనుక ప్రాణ కీర కదలికనుచ్చును. తరువాత హెచ్చుతగ్గులతో పోయినట్లు బట్టి యంతరము హెచ్చుతగ్గులతో చరిత్రయందును.

గరిగా ఈ విధముననే మానవసంఘములు గూడ జీవించి పోసికొనచుండును. ఇచ్చట ప్రత్యేకత క్రింద ఒకవరుడు కాక పోయినను ఒక సంఘము. సంఘమున ఆత్మకాల్పనకయిన నను కీర ఆయన వాస్తవము రూపకల్పనలయినను సంఘపుట మకల్పనయొక్క అభివృద్ధి పాతనము (Organisation) ప్రాణ కీరతో విభావము చెందునని తలపోయుట మనస్సుపట్టికై రద్దయి కానేరదు. ఈ ప్రాణ కీర విశ్వ కీరతో సరిగ్గిన మైనది కాదు. మానవుడు తన స్వప్రయోజకత్వముతో తనబుద్ధి క్రింద పోయినది మాత్రమే మిత్రస్పృహతో నియంత్రించుట చేత కీర కీర మిత్రము. కనుకనే సంఘపుటను జనవరణావధానము జేయుచున్నాడు.

సంఘపుటను దేవు ప్రయోగమును బాగుగ గ్రహించినవో వైవిధ్యములు బాగుగా గ్రహించుట రాగలవు. పాశ్చాత్యుల సాంఘిక జీవితము బాగుగా స్వర్ణమును ఒక పురుషస్వర్ణము నకు పోల్చిన విభావము నిట్టిది. ఒక్క రాజకీయ వాతావరణములో పరిపాలనా చక్రము కానిచిటుల అందరి జనవరణము సదయము నుటకు కారణమేమి? రాజైనను, రాజ్యపథమైనను, నేను ఒక్కడను తప్ప కేక్రిన యావచ్చునని నైతము సభ్యులనే కానించినట్లు మాత్రము సదయమును యెందుకు? ఈ భూమి ఈ సభ్యులెచ్చింది కాదు. నేను జన్మించుచు మరణించుచు ఈ సభ్యుల సంబంధములేను. అట్టి సమయములో నాతోను పోనియోక నన్ను ఆజీవమునందు ఇది చేయవలెను అని ఆజ్ఞాపించుటకు నీని కథికారమేమి? అని ఎవరైనను క్రొత్త చేయ ననుకొనును. సంఘమును ఒక రూపకల్పన ప్రయోగముగా తీసికొనవలయును. అందరికి ప్రాపంచికపు కష్టపార పాస్త్యములకారకు ఒక భౌతిక నైతిక రూపాధారములు గలిగిన ప్రణామముగా చీలి ఆ భాగమునకు మట్టుకై రాజ్యభావనలను సదపించుట స్వాభావికము. ఒక్కొక్క కుటుంబములో నాయకుని ఉత్తేజములు అందరి ముచికి వచ్చినట్లు అందరియొక్క ఆలోచనలు ఏకస్వరూపముతో నుండును. ఒక్కొక్క పట్టణ వాసులు, తదితరులతో కలహములకు దిగివుండు అందును ఒక్క విధముననే స్వర్ణమును కాపాడుకొనుటకు ఆజ్ఞాపించుచును. ఆ యాలోచనల వారి నాయకులలో ప్రకాశించును. ఇట్లే పెద్ద జాతీయ సంఘములలో గూడ ప్రకాశించుచుండును. కాని జన బాహుళ్యముచే భేదములు ఎక్కువగా నుండవచ్చును గనుక పరిపాలనాచక్రముగా వివిధ మను భేద భావములు గల కాళులనుండి క్రొత్త సిద్ధుల నేర్పరచి ఆ చక్రములోని ఏ ఏకత్వ భావము గల్గునను గ్రహించెదరు. ఇట్లు భిన్న భిన్న ఆధిప్త్యములను సంధించి ఒక పురుషరూపముతో బుద్ధికి వాటిని జాతీయబుద్ధిగా మూర్తీభవించేనీ ఆ సంఘ పుటను కానముల లొంగునట్లు చేసినయెడల ఆ సంఘములకు ప్రేమస్ఫూర్తిగలుగును. బలముగలుగును. జాతీయ విభావములతో ఆ పురుషునియందు అద్భుతమునందుచే మూడవగును. పరిపాలనా చక్రము చిన్నదైనను పెద్దదైనను ఆ పురుషునిబుద్ధి జాతీయభావనలను అన్ని కలలోను మూపించుచుండి చాలును జాతీయకన్యమును పరిపాలనాచక్రముతో ఫలించుచుండవచ్చును. ప్రాత్ర క్రొత్త రంగులతో నిగనిగ మునుండ వచ్చును. అంత్యలవాదులు లేక ఒకవిధముగా ఆచరణము తీసుకుంచునయెడల అదియే జాతీయ పురుషుని ఆలోచనము. ఇట్టి సంఘములో తనకు సాగనివో సంఘమునందే ఇంకొక సంఘమునకు పోయ్యును. లేక తనకు ప్రాత్ర క్రొత్త ఆలోచనల కలిగినవో చెప్పి వాటినిగూడ ఆ చక్రమునకు బలముగా చేయవచ్చును. కాని అవిచేయక ఇది చేయక చేయక నుండుట అసాధ్యము జనము లేనివోటికి పోయ్యును గాని జనబాహుళ్యములో పరస్పర సంబంధములతో కలహము గడువలసినవోట వ్యతిరేకవాదములుచేయుట పిచ్చివాడుగా తగినంత బదులుగాని చేత కానేరదు.

జాతీయ పురుషుని గురించి చెప్పించితిమి గాని ఆ పురుషునికి ప్రాణము ఎట్లు కల్పించి కొంచెము ఆలోచించిన గాని మన చర్య ప్రాణకీరము.

మానవుడు ప్రాణకీర కల్పనలను జాతీయ పురుషుని పథము ప్రాణకీర కల్పనలను. మానవుడు ప్రాణకీర లేనప్పుడు తదాగ్ర భౌతికము అయివుండు చీలిపోయి చెల్లాచెదలై ఇతర క్రొత్త స్వరూపములుగా గూడి పోవుచున్నది. జంతువులు కనులను (ఈ దృశ్య తీసినట్లుకు తీసి కీర్తి పిచ్చి చేయుచున్నది. నక్కలు కరుణలను చూపించి యెరుకలను పారవేయుచున్నది. గడ్డలు కాకులు వాటికి చేతనై నట్లుకు గిల్లకొను చున్నది. ఇవి అన్నియు ఎందులకు? ప్రాణకీర వాటికొప్పుట వలన! సంఘమును పురుషునిగా పోల్చితిమి. సంఘమునకు ప్రాణకీర పోవుట యనిన మానవ ఇంతేనా అని క్రొత్తించవచ్చును. మొదట సంఘముయొక్క ప్రాణకీర గురించి చెప్పించి తరువాత జనాభానకు వచ్చెదము.

ప్రాణకీర యనగా నేమి? అరణ్యం స్థావరమున నేమి? ఒక ఇరుకముగ్గును తెచ్చి నూదంబ్రాతిలో రాచిన గాని విద్యుత్ప్రవాహములో నుండిన గాని నూదంబ్రాతి క్రింద పోసికొనుచున్నది. అదివరకు దుగ్ధిలేని ఇరుకము ఇతర ఇరుకముగ్గులకు ఆక్రిందికై పొందుచున్నది. ఇది ఎట్లు? దీనికి ప్రాణ మెట్లు వచ్చినది? చేతిలోనుండు నూదంబ్రాతి మొద్దు ఆచుకొట్టుకు ప్రాణముపోసినది. ఇది ఎట్లుగా ఇరుకముగ్గులో నాటి ఇరుకమునెచ్చియున్నది నిర్ణయించును అయివుండు నూదంబ్రాతి తనకీరతో ఆక్రింది తానుచెప్పిన విధమున ఒక్కొక్కరికి వలపడి నదిని ఒక్కొక్క నూతనముతో నిలుపునట్లు చేసినది. ఇట్లు అన్నియును ఒకవిధముగ అరణ్యం స్థావరము (Organised) చేయబడినది. వెంటనే జీవించుచున్నట్లు కనుపడుచున్నది. అట్లు చేయవలసినవారు నేవారని అని ఆ ఇరుకములోని అయివుండు మామూలు భారతీ నే యున్నది.

సంఘములోనూడ జాతీయ పురుషుని బుద్ధి ఆజ్ఞాపించునట్లు ప్రతివ్యక్తియు తనకు నియమించిన స్వరూపములో కా ర్యక్రమును చక్కగ జరపుచుండినయెడల కీర ప్రవాహము లేర్పడి అయిచ్చియు మూడికప్పుకు ప్రాణకీర మూట్టుచున్నది. ఒక్కొక్క సంఘ స్వరూపమును చక్కగా జీవించ జేయుచున్న ప్రవాహములూ, బొట్టితో కలిసి జాతీయ మహా ప్రవాహముగా కలియును. మొత్తమున జాతీయ ప్రాణ ప్రవాహము సర్వతః బలకై మై జాతీయ పురుషునకు ఎట్టి ఆరోగ్యమునైనను ఇచ్చుటయేగాక అతనికి ఎట్టి భువనార్థము చేయుటనైనను వైర్భవింపుచుండును. సాంఘికముయొక్క స్వరూపం ఉపచక్రములన్నియు ఆరణ్యములు. పరిపాలనయొక్క క్రధాన చక్ర మే క్రధాన మైన ఇంద్రియము. పరిపాలన చక్ర మే కల కా య ను ట్టిది. బుద్ధిపానమదియే. సంచారమునకు వారలము ఉత్తేజములేనా ప్రణామము. విద్యుద్వాగ్ధులంటికి కంటివారములు. ఈ మొదలగు అరణ్యం స్థావరమునకు బుద్ధి ప్రాణకీరయే ఆధారము. ఆ ప్రాణకీర నిలిచియుండుటకును ఈ అరణ్యములే ఆధారము కాని ఆ జాతీయ ప్రాణకీర ఎక్కడనుండి వచ్చును?

ప్రతివరణమునందును ప్రతి కేటాబ్దమునందును ప్రాపంచికపు జాతీయ పురుషులు జననమొందుట మరణమొందుట మూడుచుండును. ఈ యరణ్యం స్థావరము ప్రాత్రక చేతగాక వారే మానవకీరమునలే జాతీయ రూపమును జనవరణవాదము నొందునా లేక మరిఎవరును జాతీయ పడిపోవుచు వెళుచుండును?

ఇచ్చటనే మనము ఆలోచించవలసిన ప్రధానాంశము. జాతీయ పురుషులకు సర్వముకాదు. కేవలము కాల్పనికమని మానవత్వము మిత్రమైనను స్థిరము, జాతీయత్వము స్థిరముకాదు. సర్వముకాదు. జీవార్థము అరణ్యము లేత్తుచుండుటయు మరణవరణము వరకైనను వ్యక్తిత్వమును దాల్చుచుండుటయు స్థిరము. సర్వము. జాతీయ పురుషులకు మోకేనలమును సారవ్యవహారమునకు వలపరచుచున్నది ఏ ఏరించిన కల్పనా విత్తము. ఒక జీవార్థము ఇంకొక కీరములలోనికి కొచ్చునట్లు చేయుట మనవలన కాదు. సరిగదా, తాను తలచినను సాగదు. జాతీయత్వమో, భౌతిక విభాగములకు మార్పవచ్చును. నేను జన్మించిన వానిని గాని జన్మకు భేద భాగములుగాని తరానునిగ లేక తరానునిగా భాగముగా చేయవచ్చును. అందులో అసాధ్యములేను. కేవలము స్థూల ప్రపంచములో భౌతిక నైతిక భావములతో ఏర్పడిన భాగములు కనుక మూర్ఖముగలుగు కష్టముకాదు. కనుక మానవుని ప్రాణకీరతో విశ్వకీర స్వరూపములోనికి కాదు. ఈ కీర ఒక్కొక్క బండి తిరిగి విడిగి పడిపోయినట్లు జాతీయ చక్రమును తిరిగి అదిని పడిపోవుచుండును.

మా॥ లేజరువాదరు సప్రగారు

ఆంగ్ల జేతమునుండి వచ్చుట

ఈ నెల 24 వ తేదీ ఉదయమునకు శ్రీమ్రాగారు దళ దళ ఓడలో ఆంగ్ల జేతమునుండి బొంబాయి నగరమునకు వచ్చిరి. సంస్కరణముల చట్ట ముమోదించ బడినపుడు నెట్టిరూప మున తెలుగు జేతము తెలుగు పవీతము లేదుగాని చేయబడు మార్పుల దుఃఖమును తెలుగునీ నేను చెప్పులను. ఈలాగా నరల కార్మికుల సమ్మెకట్టవంటి గడచిన తేదీయందు గానో దేశమునలో చట్టముమోదించబడునని నేను నమ్ముచున్నాను. నుయొగ సంఘమువారు చట్టమును వలెను పట్టుట అనుమతముగాని ప్రతిహేతుముగాని మరల వానిని మార్పుకట్ట వలెందదనియే చెప్పుచున్ను. ఆంగ్ల జేతపు ప్రజల మనశ్శాంతియమును గూర్చి ప్రధానమంత్రిని తెలుపుట ప్రధానివారికి స్పష్టమైనదిగాని విషయములను గూర్చియు మరల దేశమునందును గూర్చియు ఏమి తువారును (కార్మికులు-పురుషులు, స్త్రీలు-పిల్లలు) గూడ క్రోధమునను, అపరిమేయముగా నిశ్చలముగా మ్రోమే మోయుచుండి వచ్చుచుండిరి. అటు చాలవరకు పని కేయగలిగింది. కిక్కిన ప్రతిభులవలన గూడ మార్పుగా ప్రజల హక్కులను గూర్చి యుండలేదు. కాని వారాయాకులతో విడివిడిగా వచ్చుచుండి సంకతిసందర్భములకు వారికి తెలుపుట వారి ముఖ్యకార్యమై యుండెను. ఆ దేశమునందలి పులికలు మనశ్శాంతివలన నుత్సాహమును మునుగూర్చి గూడ నేమి యను ప్రాయశః ప్రతిభులము వానినడచునని పులికలు వారు తెలుపుదురు. సాంప్రదేశికమును సమ్మెకట్టు జరిగినపుడు నేనుచున్న యింటిని సమ్మెకట్టకట్టి పనివారును సమ్మెకట్టు కలన యల్పించుట పాలెన పొయలను గూడ శాస్త్రాచారము నును కొంచెమైన సత్కరించలేదని నేను తెలుప గలను. విప్లవ ప్రయత్నము లాడక మన సాగుట కలకాశములు కలుగుట దుర్లభము. అసమ్మెకట్టు కేసులు లక్షలకంటెను బట్టియే కలిగినవి. ధనములను వ్యాపకమును వెల్ల పోరాట మనకు కలదుగాని వాటియంత యందారించు కత్తుల వారికిని సంపూర్ణ భక్తిగలదు. పంజాబు విచారణ సంఘమును కట్టవలదుగా వాంఛించు ప్రభువును నియమించుట చాల కష్టమనని అచట ప్రభువులను శాస్త్రాచార్యులతో ప్రతిభులము కలెండిరి. స్కాట్లండ్ ప్రజలకు హంటుప్రభువులను దత్తధిగోరము కలెదని నేను ఎడింబర్గో నగరమున వింటిని. అచట బ్రిటిషు జేతమును దలచును గౌరవించబడువారు అతడు, పురుషులు, స్త్రీలు, శాస్త్రాచార్యులతో సంగతులు. శాస్త్రాచార్యులు శాస్త్రాధిపతిగాను శాస్త్రాధిపతిగాను వేరొందినవాడు; విశాల దృష్టిగలవాడు. పట్టదల కలవాడు నని నేను వినియును నేనును అయ్యెను గూడ కలెయే జచ్చితిని. నేను తెలిపినవాని బట్టియు కనిన దాని బట్టియు అతని నియమించుట కష్టమనదు యెందుచున్నాను. భారత సభ్యుల నియామకము గూడ సంగతే యున్నది. 45 చివరలము నేను సభ్యులు: పండిత బాగువారయిన గార్లతో చాలసారులు కలసి పనిచేసియున్నాను. కర్నూరు నల్లను అనుమతముగానని గూడబాగుగా నెరవేరుదును. కిని సాక్ష్యమునమించు కమయములము 18 ప్రభుత్వము చేయవలెను. అవినుయమున లోపమే మి జరిగిన అనర్థమే కలగును. కాని సభ్యులువారి ఎడల మెదగునే అనుమతము కలిగిరి కట్టవలదు కలిగించుట సరిగాదు. పుట్టిగూను సాక్షులకు తొందర కలిగించినతో అవిషయమును దొరికినవారికిని సంఘమువారికిని తెలుపవలెను. ననుగూడనా సంఘమున సభ్యునిగా నియమించిరి గాని కొన్ని కారణములచేత నే సంగీకరింపలేదని శ్రీమ్రాగారు ప్రతికా ప్రతిఃధో బొంబాయి నగరమున నుండిరి.

[Un-connected.]

CALCUTTA, October 25.

Referring to the action taken by the Deputy Commissioner of Calcutta regarding the holding of the next Indian National Congress in the City the "Englisman" says - "What will now happen is that pressure in a dozen ways will be put upon the Government to induce it to withdraw from the position it has taken up. It happens that in India there is a strong but that he cannot be overthrown from behind. If Mr. Batton stands firm then Sir Edward Maitland to coerce or cajole. Behind the latter is the Viceroy and if the Viceroy cannot be overthrown there is always the hope from the Secretary of State. The "Patriot" observes:- We cannot believe that Sir Edward Maitland will countenance any step which is likely to discourage constitutional agitation and drive agitation underground. If British Statesmanship has really come to such a pass we have to say nothing but to leave the future in the lap of the Gods.

మ్యూకల్ అప్పీలు:- కరాచీ నుండి విలేజుల లోక రిట్లు నేడు మాకు తెలివార్తను సంపిరి:- మ్యూకల్ అప్పీలుకు సోమ, మంగళ బుధవారములు శాస్త్రముగ్ని రామండు కిన్సియాడు గార్లు విచారణచేసిరి. దుర్గావాను మరలాలా గార్లకుమారున 45 చివరలలో సెరల్వాడుగాను వాదించిరి. వారు బొంబాయినుండి యందుకొరకు ప్రత్యేకముగ వచ్చిరి. మ్యూకాలు అను కరకరముకు హోమయూలు ప్రెస్సులో నుండిరి. హోమయూలు ప్రతికట దుర్గావానుగారు కులపాదకులు. రౌలటుగానమును కరకరముయందు ఆదేపించితే కాని దొరకనమువారిని మామింతు లేదనియు సత్కారమును బోధించిరియు అందు రాజద్రోహము లేదనియు దుర్గావాను నకు కరకరముతో సంబంధ ముండినట్లుగాని ఆరికి రాజద్రోహమును పురికొల్పు యుద్దేశముండినట్లు గాని క్రిందికొల్పు వారు దుష్టాపుచేయలేక పోయిరియు సెరల్వాడుగాను కానిం శిరి మ్యూకల్ కరకరముగాని ప్రతిక కాదు. కనుక కరకరగాన నమునున ర్తింపలేని నేరమును ధృవపరచుటకు వీలులేదు. ఫిర్యాదుచెప్ప సంగతులను, పోలీసువారు చెప్పిన సంగతులను క్రింది కొల్లు నమ్మిరి. అది చాల పొరబాటు. సెరల్వాడుగాను 1 1/2 కోట్ల వాదించిరి. 27 వ తేదీని కట్టికు ప్రాసిక్యూటరుగారు వాదించెదరు. ప్రజలు కొల్లుకు విరుదుకొని వచ్చి కుదుచున్నారు. గురువారము నాడుకుద విచారణచేయునని సెరల్వాడు గారు కోరిరి గాని కిన్సియాడుగా రంగీకరించలేదు. పంజాబు గండ్రగోళములను గురించి విచారించు సంఘములో సభ్యులు X నుండుటచే సెరల్వాడుగాను బొంబాయి వెళ్లి పోయిరి. వారక్కడకుండి దీక్షికి పోగలరు.

వాతావరణ నిధి

1919 సం॥ అక్టోబరు నెల 25 వ తేదీ శనివారము

తెల్ల ముఖ్య పరమము	తెల్ల ముఖ్య పరమము	తెల్ల ముఖ్య పరమము	తెల్ల ముఖ్య పరమము	తెల్ల ముఖ్య పరమము	తెల్ల ముఖ్య పరమము
	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో
X	X	X	X	X	X
గోపాలపురం	86.5	76.2	0.03	40.48	88.07
విశాఖపట్టణము *	86.9	78.4	...	29.97	29.87
కాకినాడ *	86.5	76.6	...	31.50	29.69
విజయవాడ	87.8	76.0	0.08	35.78	31.02
నందియాల	89.2	76.0	...	25.92	28.58
నెల్లూరు	91.9	76.8	...	17.81	19.24
దువ్వూరు *	88.8	76.2	0.39	25.08	25.62
మైదవరాజు *	87.6	78.2	...	30.24	28.94
అనంతపురము	94.7	75.8	...	31.50	21.04
కర్నూరు *	93.8	72.7	0.09	17.15	16.95
కర్నూరు *	94.0	70.8	...	18.71	28.78
కడప *	94.8	76.4	...	27.18	24.90
కొంగువూరు	88.9	67.7	...	38.00	30.16
నెల్లూరు *	92.2	74.5	...	25.88	29.78
నెల్లూరు	88.7	71.8	0.09	33.79	32.67
కోయంబత్తూరు	87.7	70.7	0.22	14.98	11.81

దాయభారమునందు మార్పులు కొంచెము నున్నది. కిలోవట్టెని మలబారునందు కప్ప ఇతర ప్రదేశములందు హెచ్చినది. రాత్రి కిలోవట్టెని అంతటను హెచ్చినది వాయు వ్యాధ్యుల హెచ్చుననున్నది. మెర్కూరయందు 2 ఇంచులు వాన కురిసినది. వానలు క్షయమవును.

ఎడ్వర్డు. బి. రాసు

అక్కింకు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

మలయ చందనము

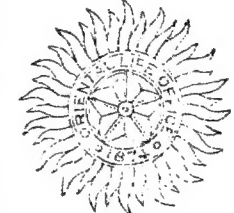
గనెరియా అను సెగరొగమునకు కువారము, కథ్యము లేదు. పిలికారీలో వనలేదు. ఎటువు, తెలుపు, కచ్చు, అను మాదు విధముల సెగరొగమును మూడు భాగములలో మున్నును. అనేక రాజ కుటుంబములలో వాడబడిన గొప్ప జీవదము. నెల దట్టి 1-కి రు 2.0-0. గంధర్వపార్శ్వనీ, రాజమండ్రి.

(1251)

వెదలంక కాలువలో పడవలు. (2 క వి లే ఖ కు దు)

వెదలంక కాలువను వానిగేమకు కాలువX శ్రవ్యించక పోయినను, అది కాలవము గుట్టానుపాలెను రిగ్యులేటరు కలకు (కలిసిందియొద్దు) వానిగేమకు లావులుగా నుండుట చేత అందు ప్యావెంజరు బోట్లను వదుపుకొనుటకు అధికార మిప్పించునని కోరుచు వెదలంక శెక్స్ రైతులందఱు కలిసి గవర్నమెంటు వారికి మహాదళ అర్జీలను సంవత్సరము క్రింద వలె అప్పజేతుండియు, కృషిచేయుచు నే యున్నాడు. ఇందు విషయమై కాలవము గుట్టాదివిజ్ఞ ఆఫీసున హెచ్. కంకర శారాయణ అత్యుచుగారు విశేషముగా కృషిచేసివారు. వారి కి వెదలంక శెక్స్ రైతులు యావప్పండి మిక్కిలి కృతజ్ఞులైయున్నాడు. వీరియొక్క కృషికినోడు ప్రస్తుతము కృష్ణా తూర్పు డెల్టావిగ్నికూర్చి విజయన క్షిప్రుగాదును, నూనెంపెం దిండు ఇంజనీరు రామయ్యగారు అనుకూలంగా ప్రాతిము నిచ్చి దొరకనను వారివలన పోర్టు నెంట్లు వార్జి గజెట్ అక్టోబరు 6 తేదీ 1919 సంవత్సరమున వెదలంక కాలువలో 10-వ జాక్ మొత్తము 81 డిసెంబరు వరకు ప్రతి సంవత్సరము అయిదు టన్నులతోపు రహదారి వనరులకు కాలవము లగూయరు కలిసిందికలెత్తు మొకటి మూడు రీడిలతోను తేసి కొనుటకు అధికారమును ప్రయోగపరిపించివారు. భీమవరము: కలెటరు వర్గాపురము తాలూకాల వారందఱు బందరు వెళ్లుట కై యాదాని రావచ్చును.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అస్సూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్. 1874 సం॥ స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్సు, బొంబాయి

మానేజరు:- ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్. 5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా మూలధనమున్నది. రూపు 13,34,03,788 లు చెల్లించనలసిన భీమాలు రూపు 78,45,175 లు 1918 వంవత్సరపురాబడి 5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా యితరవరకు చెల్లించియున్నాము. ఈ కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలిరుగ నుండి వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును. ధరభాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుదు. 672

Apply to:- F. E. Vaid, Branch Secretary, Orienta Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras.

ఆత్మజ్ఞానం. శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మనీతి. కష్టముల సహనమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. శివమూర్తి చక్కన గ్రంథము. నెల 20-0. మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ శాస్త్రాలయము. పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

High Wages and Nation's Success.

LONDON, October 20. Lord Leverhulme, in a remarkable speech at the Authors' Club, declared that the success of the nation depended upon payment of high wages. Our handicap in the competition with the United States was the low rate of our wages. He was confident that ultimate advent of the worker on the directorate would be the means of achieving the greatest imaginable industrial progress. When workers could share responsibility with the directors, and had learned that by increased production and cheapened cost they could beat all competition and increase wages, English industries would be second to none.

Journey Across Arabia.

A Thrilling Story.

LONDON, October 20. A thrilling story is published of the journey across Arabia by Mr. Philby, an English Political Officer. He was despatched at a moment's notice from London owing to the news of a great battle between the two sections of Arabs in which 5,000 followers of the King of the Hedjaz were killed. Mr. Philby, who is an Arabian expert, was ordered to fly owing to the urgency and was conveyed from Kolkestone by two Canadians. They made a record flight off Cairo in 123 hours in spite of a forced landing into the boulder strewn torrent. Afterwards, Mr. Philby crossed Arabia, which has hitherto not been accomplished by an Englishman and lived for two months in the palace of the King in Central Arabia attired as a Bedouin. In the course of the journey he discovered the largest lake yet known in Arabia, of which there had been rumours for centuries. It is known locally as "the bottomless pit."

Voluntary Army.

Early Abolition of Conscription.

LONDON, October 20. Mr. Churchill, in a letter to Dundee Liberals says, the building of the Volunteer Army is so satisfactory that conscription will be abolished in April, possibly earlier. Over 3½ millions have already been demobilised and an additional half a million will be realised by December.

A Steamer on Fire.

LONDON, October 20. Lloyd's Agent at Mombassa telegraphs that the 'Berwick Castle' bound for England, has been beached, and is on fire. It is feared that she will be a total loss. The passengers and crew are safe.

Obituary.

Viscount Astor.

LONDON, October 19. The death is announced of Viscount Astor.

Russia

The Baltic Provinces.

Position at Riga.

Anglo-French Assistance.

LONDON, October 20. A telegram from Riga dated the 18th instant emphasises the valuable assistance of four British and four French destroyers in driving back the Germano-Russians from Riga. The vessels, after two hours bombardment of the rear bank of the Dvina, moved up the river and the Letts, covered by their fire, crossed the river and took a German fort, while two British cruisers shelled the enemy communications ten miles distant. The Letts have now re-established a bridgehead near positions held before the siege.

Lettish Generalissimo.

Determined to Oust the Treacherous Army.

COPENHAGEN, October 20. The Lett Press Bureau states that Colonel Ballod has been appointed the Lett Generalissimo. Replying to Colonel Bernhardt's recent offer of armistice, the Lett Command says that the Letts will fight till the treacherous army has evacuated the country.

Supervision of German Evacuation.

PARIS, October 20. It is officially announced that the famous French General Mangin has been appointed to supervise the German evacuation of the Baltic Provinces.

Russian Situation.

Yudenitch's Dash on Petrograd News Still Conflicting.

LONDON, October 20. News from Petrograd and Kronstadt is very conflicting. It is based chiefly on General Yudenitch's 'communiqués' and reports from Helsingfors and Stockholm, which are not considered too trustworthy. The Russian Embassy in Paris announced definitely this morning that General Yudenitch has occupied Petrograd after its evacuation by the Red Army, but authoritative Russian sources in London do not anticipate immediate fall of the city, while a Bolshevik wireless claims recapture of Gatchina and Krasnoe Selo, after which the Soviet Army

started a counter-offensive which promises brilliant results. General Yudenitch's dash on Petrograd is probably being carried out by light forces. He advanced very rapidly at the outset, covering forty miles in two days, and, therefore, a halt is necessary to enable supplies to come up, and if he fails to get support at Gatchina in time, a check to his rush is not unlikely. The Bolshevik concentration at Gdov is a threat to General Yudenitch's right flank similar to their threat to General Denikin's right flank near Tzaritsin. General Yudenitch's Army is small for such an enterprise as an attack on the capital. It is advancing on a long front from Narva to Pskoff, supported by the Estonians and Letts on both flanks, and difficulties with these adherents have already developed.

Denikin's Advance.

Similarly the rapidity of General Denikin's advance has not left his rear too secure against hostile Ukrainians. A despatch from the Ukrainian Press Bureau at Copenhagen, indeed, claims that the Ukrainians have stopped General Denikin's offensive that many of the latter's troops have joined General Petlura, and that this weakening of his front against the Bolsheviks resulted in the loss of Kieff. Thus the Bolsheviks are operating on vast fluid fronts, and may not improbably be biding their time, or in Kruger's phrase, "waiting till the tortoise puts its head out to strike the blow," as they have done successfully on previous occasions.

Fate of Kronstadt Obscure.

Military experts now express the opinion that if General Yudenitch and General Denikin do not recover quickly, the fall of Petrograd and Moscow may not be expected before the spring. The extent of the fronts affected is indicated by a Bolshevik wireless reporting fighting in the region of Lepel, 100 miles south-east of Dvinsk, also west of Kieff, east and south-east of Voronezh, and with Admiral Koltchak in Siberia in the neighbourhood of Petropavlovsk, Kurgan Tobolsk. The fate of Kronstadt is still obscure. General Yudenitch in a "communiqué" last evening claimed the capture of Krasnojagorka, while an authoritative British statement simultaneously issued in Helsingfors denied that it had fallen to the British Fleet. A Bolshevik wireless issued yesterday asserted that the British Fleet operating against Kronstadt had been repelled by the fire of land batteries, and yet the British Admiralty says it is unaware of British naval attacks on Kronstadt.

Petrograd Preparing for Siege.

LONDON, October 20. A War Office "communiqué" states that the garrison in Petrograd is reported to be preparing for a siege. Machineguns are being posted on housetops and extra supplies of food are coming in. The Barkir Division, which was rushed up from the interior for the defence of Petrograd, has been practically destroyed at Krasnoe Selo. The Bolshevik claims that they have retaken Krasnoe Selo and Gatchina and are driving back General Yudenitch's army are not confirmed.

Bolshevik Offer of Surrender.

The latest telegrams confirm that a Bolshevik deputation at Gatchina on the 17th instant offered to surrender Petrograd if they were guaranteed against bombardment. The reply to the offer is not stated.

Advance of General Yudenitch.

LATER:—The War Office announces that advice from General Yudenitch's army dated the 19th instant state that they had reached the line of Gorolyva and Ligovo, both of which are north of Krasnoe Selo, bringing General Yudenitch within the eight miles of Petrograd. Moreover, as the Bolsheviks admit that on the 19th instant, fighting continued north-east of Gatchina, it appears that their counter-offensive has failed, leaving Gatchina in the hands of General Yudenitch.

Bolshevik Occupation of Kieff.

LONDON, October 20. The War Office says a South Russian "communiqué" explains that the Bolshevik occupation of Kieff is but temporary, reinforced by a new division. They unexpectedly attacked on the 15th instant, but subsequently the volunteers were reinforced and cleared the whole city, excepting the western and north-western suburbs, where fighting was proceeding on the 17th instant.

The Cossacks' Advance.

Westwards of Kiperiener, the Cossacks, who continue to advance, surrounded the Bolshevik Division, taking 5,000 prisoners. The enemy comprising the Letts and Chinese regiments, when advancing to attack were enveloped and half their forces entirely destroyed. The remainder fled. Thus it appears that the Bolshevik attempt to recover ground lost during the past month, failed with severe losses, and in spite of reinforcements the Bolsheviks are unable to stem the volunteer advance.

Foreign Legations at Petrograd.

Sacked by Bolsheviks.

LONDON, October 20. STOCKHOLM LHM:—A Foreign Office "communiqué" states that twenty-eight foreign Legations and Consulates in Petrograd, including the Swedish, have been sacked by the Bolsheviks.

Bolshevik Determination.

LONDON, October 19. HELSINGFORS:—It is now expected that Petrograd will be occupied before Kronstadt. General Yudenitch's troops have occupied the station of Ligovo thirteen miles from the Capital and have reached the Putioff Railway station in the suburbs. In a "communiqué" General Yudenitch claims to have cut the railway from Petrograd to Moscow by blowing up the bridge over the Torna River. The Bolsheviks have concentrated 20,000 troops about Gdov on Lake Peipus and 10,000 near Petrograd. They are determined to resist to the last.

Reported Typhus at Petrograd.

LONDON, October 20. COPENHAGEN:—Bolshevik newspapers state that Typhus is raging in Petrograd, especially among the Bashkir troops.

The Russian Situation Reviewed.

SIMLA, October 23. The following telegram has been received by the Associated Press, dated 19th October:—
NORTH RUSSIA:—The Bolsheviks continue to retire along the railway on the Dwina Front.
WEST RUSSIA:—The Forces of General Yudenitch continue their advance. Gatchina and Krasnoe Selo have

been captured, and the Moscow-Petrograd Railway is reported to be cut. The fall of Petrograd is imminent.

SOUTH RUSSIA:—The Bolsheviks captured Kiev on the 15th October, but the volunteers at once counter-attacking have retaken the greater part of the town, where fighting is still in progress. On the Don Front the 14th Bolshevik division was defeated west of the Khoper river with the loss of 5,000 prisoners and 27 guns. Heavy fighting is taking place south-east of Voronezh. On the Volga front the situation is quiet after the failure of the Bolshevik attack on Tzaritzia.

EASTERN FRONT:—The Bolsheviks are reported to have concentrated a new Red Division in the Chelyabinsk area, which is being formed from deserters from both the White and Red Armies.

Russian Fronts.

SIMLA, October 24. The following telegram has been received by the Associated Press dated October 20th.
Archangel front:—In Onega Valley Bolshevik attack on Kolovanda, south of Plesetskaya have failed and they are now entrenched at Priukki.

West Russia:—The advance of the Russian north western army continues successfully. The railway junction Ligovo north of Krasnoe Selo has been occupied, also Kolerovo 5 miles north east of Krasnoe Selo. General Yudenitch's forces are now within 8 miles of Petrograd.

South Russia:—The Bolsheviks have suffered severe defeat west of Khoper river losing 400 prisoners and 27 guns. The volunteer troops have captured Buturlinovka north-west of Kalach. The advance of this portion of the front still continues. Heavy fighting is taking place east of Voronezh east of Orel. The Bolshevik counter attack towards Kromi, on the Orel Kurik road, was defeated and part of the enemies forces was surrounded and destroyed. On the left flank the volunteers have driven the Bolsheviks almost completely out of Kiev. Fighting is still going on however in the northern and north-western suburbs of the city.

East Russia:—Fighting continues east of Valdatovsk. The Bolsheviks claim to be advancing south of Kurgan. Otherwise no change.

France

Financial Position.

Debate in French Chamber.

PARIS:—The Havas Agency states:—In the course of a debate in the French Chamber M. Klotz, Minister of Finance, remarked that many pessimistic and inaccurate statements on the French Financial position had been made. In spite of the war and vast sums lent by the United States, France was still the greatest creditor country in the world. Before the war the amount of money invested by French citizens abroad was £18,200,000,000 sterling, of which Russia absorbed one-fourth. French advances to other countries during the war were £280 millions sterling. There was also a sum of £260 million sterling due for material, of which one-tenth only was owed by Russia. France thus had claims on other countries amounting to £2,440 millions sterling, which was fifty per cent more than what she owed to Great Britain and the United States. There were also her claims on Germany. From the Budget point of view, before the war France's revenue amounted to £168,000,000 sterling. The Budget estimate for 1919 was £348,920,000 sterling, but the actual receipts were so much above the estimate that the total revenue might fairly be put at £400 millions. M. Klotz had no doubt that the country could support fifty per cent more taxation than now, especially when the invaded departments bore their share. This increase would enable the receipts to balance the expenditure.

City of Paris Honoured.

PARIS, October 19. M. Poincaré to-day presented Paris with the Croix de Guerre in recognition of the City's heroism during the war.

Germany

Von Der Goltz.

Reported Arrival at Berlin.

COPENHAGEN:—A Berlin telegram states that Von der Goltz arrived there on the 19th instant. He recently telegraphed to Colonel Bernhardt, congratulating him on the successes at Riga. A semi-official statement says the Government disapproves of this telegram, and only refrains from taking proceedings against Von der Goltz, because the latter had already resigned from the Army.

Serbia

The Serbian Cabinet.

LONDON, October 18. BELGRADE:—The ministerial crisis has ended. The Djovic Cabinet, which resigned in September, will remain in office.

A Peace Delegation.

LONDON, October 19. BELGRADE:—A Serbo-Croat-Slovene peace delegation, headed by M. Pashitch, has gone to Paris.

Italy

The Dalmatian Trouble.

D. Annunzio's Threat

LONDON, October 20. An interview with D'Annunzio published in London declares that if nobody attacks him he will march to Rome or attack the nearest enemy in order to offer sacrifice on behalf of the oppressed people. He says Italian soldiers and sailors have promised to rally to him at a given sign and the Allied Governments will be powerless.

Indian Telegrams.

(ASSOCIATED PRESS)

The Punjab Coming Punjab Disorder Enquiry. Non-Official Enquiry Commenced.

LAHORE, October 24.

Non-official enquiry has commenced in Amritsar regarding the coming Punjab disorder enquiry. Pundit Motilal Nehru and Swami Shradhdhanand also arrived at Amritsar to-day. In this connection a central office has been opened and at the office Pundit Motilal explained the history of his sub committee of enquiry and said he had cabled to the Secretary of State and the Viceroy to allow one member of the sub committee on the enquiry committee to cross examine official witnesses and produce popular ones or a counsel for the purpose. If neither request was accepted they would have nothing to do with the enquiry committee. Statements of several witnesses were recorded.

Mr. Gandhi at Lahore.

LAHORE, Oct ber 24.

Mr. M. K. Gandhi arrived in Lahore to-day at half past nine in the morning by the B. B. C. I. Railway Bombay mail, and received a most enthusiastic ovation. Long before the train arrived, a huge crowd, numbering several thousands, was waiting at the platform, and as soon as the train steamed in, shouts of "Mahatma Gandhi Ki Jai" sprang forth from a thousand throats. Mr. Gandhi came out from a third class compartment and was received by the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya, who garlanded him amid continued applause. There was such a rush of crowd that it took nearly half an hour for him to come out of the platform. Another huge crowd was waiting outside the station, who cheered Mr. Gandhi as soon as they caught sight of him. He was then seated in a motor car which was waiting outside, amid loud cheers and shouts of "Mahatma Gandhi Ki Jai." Pandit Madan Mohan Malaviya, Pandit Jawahir Lal Nehru, Lala Dharan Das Suri, and some other gentlemen accompanied Mr. Gandhi in the car. Mr. C. F. Andrews and others followed in another car. Mr. Gandhi's car then passed through the city, Anarkali commercial buildings and Maclean Road and reached Pandit Rambhuj Dutt's house at noon, where he was received by Mrs. Sarala Devi Chaudhrani, where he is staying. Throughout the route hundreds of men and women of all communities showered flowers and rose water on Mr. Gandhi and received him with folded hands. Thousands followed the car, continually shouting "Mahatma Gandhi Ki Jai," "Pandit Madan Mohan Malaviya Ki Jai," "Pandit Motilal Nehru Ki Jai," "Maulana Abdul Bari Ki Jai," and "Hindu-Muslim Ki Jai." Women and children came and garlanded him and touched his feet, Mahomedans cheered him from the mosques with folded hands and the Parsis waved handkerchiefs from their house tops. Thousands of men continually ran with the motor car until it reached Pandit Rambhuj Dutt's house. When Mr. Gandhi alighted from the car hundreds fell at his feet with folded hands. It is understood Mr. Gandhi will be staying here for some time.

Visit to Mahatma Gandhi.

Several hundreds of men and women paid their visits to Mahatma Gandhi at Mrs. Sarala Devi Chaudhrani's place this afternoon. All were eager to have a look at him and pay their respects. Swami Shradhdhanand and Pundit Motilal Nehru came from Amritsar to see him. It is understood Mr. Gandhi will shortly pay visits to Amritsar, Gujranwala, Ramnagar and other places in the Punjab.

Bombay

The Hon'ble Tej Bahadur Sapru.

BOMBAY, October 25.

The Hon'ble Tej Bahadur Sapru arrived in Bombay on Friday morning by the S. S. "Dufferin" from England. Interviewed by a representative of the Associated Press, Dr. Sapru said that on the question of reforms while it was not possible to say what shape or form the Reform Bill will take when emerging from the hands of the Joint Committee, he felt confident that any modifications the Bill might undergo would be to the advantage of India. He thought it highly probable provided no impasse was created in England by domestic struggles as the last Railway strike the Reform Bill would be finally passed in the Parliament by the middle of December. Dr. Sapru thought that after the Bill emerged from the Joint Committee there was not much prospect of independent amendments to improve or whittle the scheme being accepted. Speaking of the interest evinced by the British Public on Indian questions Dr. Sapru said that he wished to emphatically say to his countrymen that it was an illusion to the people in India that Indian affairs created any interest in England. The average Britisher, whether a conservative, liberal or labourite, did not feel any interest whatsoever in Indian questions or for the matter of that on many other questions beyond the circle of immediate domestic problems before him. Mrs. Besant is the only person who was able to arouse interest and large audiences to her many meetings on Indian affairs. Other Indian publicists of whatever reputation could hardly attract appreciable audiences. The chief work of the Indian deputations in England lay in interviewing and placing the facts before the leaders of different parties and others associated in the task of shaping the Reform Bill and in influencing the British Press. The British Press supplied very scanty news on Indian affairs so much so that the affairs treated in India as highly momentous received no notice at all in the British Press, the explanation given being that the average Britisher did not feel interested on Indian questions. Dr. Sapru said he was in England during the railway strike and one striking feature was the general respect for law and order showed both by the general public who suffered inconveniences of the strike and the strikers themselves. There were not many chances of a revolutionary propaganda spreading at

all in England. The railway strike was purely an economic crisis. The burning problem of England was the struggle between capital and labour, but both showed regard for the nation. Coming to the Punjab affair Dr. Sapru said the selection of Lord Hunter as the President of the Punjab Committee was considered in high legal circles in England as the best that could be made. Lord Hunter was a person of whom Scotland was proud. That was what Dr. heard expressed when he visited Edinburgh. Lord Hunter enjoyed very wide reputation both in England and Scotland not only for his ability as a lawyer and Judge but also for his wide outlook. He was further well-known for his absolute independence and as a strong man. Dr. Sapru travelled with Lord Hunter in the 'Dufferin' and from what he personally knew during his acquaintance on board and from what he had heard in England, Dr. Sapru felt quite satisfied with the appointment of Lord Hunter. Dr. Sapru also expressed satisfaction at the selection of Indian members of the Committee. He had worked together with both Sir Chamanlal Setalvad and Pandit Jagat Narayan on many occasions and knew personally Sirdar Sultar Ahmed Khan and held all the three gentlemen in high esteem for their ability and independence. He said he would advise his countrymen to concentrate their energies towards leading evidence about the incidents of the Punjab before the Committee of Enquiry. He thought it would be a misfortune if the public slackened any efforts in collecting evidence and leading the same before the Committee. It would not be right to prejudge the Committee and its labours or to say anything which would in any way place difficulties in the way of Lord Hunter. If officials used undue influence or witnesses were intimidated the proper course would be to bring it to the notice of the Government and the Committee. Replying to a question Dr. Sapru admitted he was offered a seat on the Punjab Committee but on public and private grounds he felt constrained to decline it.

'New Call' Case. Appeal Heard.

KARACHI, OCTOBER 24.

Mr. K. Rama Row of the 'New Times', Karachi, wires to us under date 24th October.

The 'New Call' appeal was heard by the judicial commissioners, Messrs. Raymond and Kincaid on Monday Tuesday and Wednesday. Sir Chimanlal Setalvad who specially came from Bombay brilliantly argued on behalf of Mr. Durgadas B. Advani, Editor, Home Ruler and Mariwala author and publisher. The 'New Call' was printed in Home Ruler Press. Counsel contended that the leaflet was merely a protest against the Rowlatt Act and not a general abuse of the Government and preached Satyagrah with nothing of sedition discussing the legal aspects. Counsel pointed out that the prosecution failed to prove that Durgadas had direct or indirect knowledge of the leaflet or seditious intent. No presumption of guilt could be raised under the Press Act as the 'New Call' was not a periodical and contended that the lower court was wrong in accepting the prosecutions, police accounts of Durgadas's Satyagraha activities and misinterpreting even other admitted facts. Counsel spoke for a day and half. The public feeling is at a high pitch. The court was always overcrowded at the hearing. Judge Mr. Kincaid refused Sir Chimanlal's request for special sitting on Thursday, a holiday. Mr. Chimanlal left for Bombay to proceed to Delhi in time for the Punjab inquiry committee to come off on 29th.

N. W. F.

N. W. Frontier Situation.

SIMLA, October 24.

A Press Communiqué dated 24th October says:—All in quite north of the Kurram. The Afridis, who recently returned from Katul are convinced that the Amir has deserted them and does not intend to help them in settling with Government. The last of the Afghan Regular troops have been withdrawn from the Dakka front, their place being taken by irregulars. A similar withdrawal on the Peiwar front continues. In Waziristan and Derajat, raids are still taking place. A petition for peace has been sent in by a small section of the Mahsuds. The other sections are awaiting the return of their Malik from Kabul before deciding on their settlement policy.

On the 22nd instant an escort of three companies and one section Mountain Guns returning to Manzal from Girmi engaged a mixed wazir Mahsud gang about 250 strong who attempted to cutflank them. The enemy were attacked by one company from each of the 2nd/29th Punjab and 2nd Gurkhas and driven off with heavy loss. Their casualties were estimated at fifty, thirteen dead being counted. The same day the Up Tochi convoy was attacked by 300 tribesmen but reached Dak safely. The enemy whose losses are not yet known retired south. Our casualties in both actions were small.

General

Viceroy Leaves Patiala.

VICEROY'S CAMP (Rakhiesha) October 24.

Their Excellencies the Viceroy and Lady Chelmsford and party left Patiala by motor at 11-15 a. m. yesterday and in the course of the day paid visits to the palaces of the Maharajas of Jhind, Maierkotla and Nabha. At Jhind after lunch at the state guest house His Excellency inspected the lines of the Imperial Service troops and presented awards of honour. At Maierkotla after tea had been served at the palace the State Sappers and Miners were on parade for His Excellency's inspection. The Viceroy party dined at the palace of the Maharaja of Nabha and witnessed a display of fireworks in the palace grounds, leaving for Dehra Dun at 10 p. m. On the road to Nabha a stop was made at Bagrian where His Excellency conversed with Bhai Argan Singh, O. B. E.

BOMBAY, October 23.

The Mail Steamer "Malta" which left Bombay on the 27th ultimo arrived at Marseilles on Saturday the 18th instant.

The Postal Express train conveying the inward foreign mail left Bombay yesterday at 2-40 P. M.

News in Brief.

The rates for sterling drafts sold by the Government of India on the Secretary of State for India are 1 sh 11 29/32d for immediate transfers and 1 sh 11-31/32d for deferred transfers. Until further notice the amount offered weekly will be pound 1 million sterling. Tenders are received by the Controller of Currency, Calcutta, the Accountant General Bombay and the Accountant General, Madras upto 12 noon on Thursday in each week and subject to the usual conditions.

The C. P. Government notifies that the Great Indian Peninsular Railway will not be able to spare any stock, either coaching or goods, for the purpose of running special trains to and from Pandharpur fair to be held in November next, as all available stock is required for military traffic. Intending pilgrims are, therefore, warned not to undertake the journey as it will be impossible to issue tickets to them.

At Bombay, on Thursday morning a fire broke out in a three storeyed building in New Queen's Road. The ground and first floors were occupied by the Bombay Cycle & Motor Car Company, Ltd., who used the first floor as residential flats. Fire was discovered early morning at 1 o'clock and was brought under control by 3 30 A. M. The inmates had a narrow escape. Damage to the Motor Company amounts to Rs. 3 lakhs, and to the building Rs. 50,000, both covered by insurance. A tenant also suffered loss of Rs. 1,000. The cause of the fire is unknown.

An Indian Syndicate of Hindu and Parsi gentlemen has been formed in Bombay to conduct a nationalist Anglo-Gujarati weekly entitled 'Bharatseva'. Mr. H. K. Mehta, Theosophical lecturer, acts as honorary editor, and declared himself before the Chief Presidency Magistrate as the editor and publisher of the paper and also as the keeper of the 'Bharatseva' printing press. The magistrate ordered the deposit of two securities for Rs. 500 each as keeper of the press and as publisher.

The 'Englishman' severely comments the absence of all Air Ministry preparations in Calcutta for the Australian flight. After saying that nothing is known there of converting the aeroplanes into seaplanes, the paper says:—Even landing places have not been selected, although aviators have already started. The paper blames the Air Ministry for complete lack of preparation.

A 'communiqué' says:—All communications intended for the Secretary Disorders Enquiry Committees should be addressed to him at Delhi, till further notice.

The Deputy Commissioner of Amritsar and the Municipality have granted permission to use the Aitchison Park and a portion of the Horse Fair Grounds for the next Congress pandal.

The U. P. Provincial Conference ended on Monday. Resolutions were adopted condemning the appointment of Sir Michael O'Dwyer to the Army Commission, and against the provisions of the Press Act and on various provincial matters. The next Conference was invited to be held at Moradabad.

The Second Special Tribunal sitting at Ahmedabad, while reserving full judgment in the Nadod wire cutting case, have on Monday ordered the acquittal of twelve accused.

At a meeting of the National Congress Reception Committee, held at Amritsar on Sunday, Mr. Dawanohand presiding, the following office bearers were elected:—Chairman, Swami Sharadapanda; Vice-Chairmen Messrs. Kanayalal Mahomed Shariff and Gulamyanin, General Secretaries, Messrs. Badrul Islam Ali Khan and Guardiasingh Salaria.

The United Provinces Political Conference is proceeding at Saharanpore under the presidency of Dr. M. Ohdedar of Lucknow. Resolutions welcoming the inauguration of the League of Nations, condemning Mr. Horniman's deportation, asking the people to support the swadeshi movement. There were also resolutions on the Montagu Reforms, Khalifat and Punjab affairs and the recall of Lord Chelmsford.

The Punjab Provincial Congress Committee has recommended the names of Sir Sankaran Nair, Pandit Motilal Nehru and the Rajah of Mahmudabad for the presidency of the Amritsar Congress.

The Bombay National Union have decided to present a mass petition to His Majesty the King-Emperor praying for a general amnesty to all Indian political prisoners at the time of peace celebrations in December.

News has been received of the marriage in London on the 9th instant of Miss Veera Chatterjee, daughter of the Hon'ble Mr. A. C. Chatterjee, C. I. E., I. C. S., with the Hon. Shushil Sinha, I. C. S., third son of the Right Hon'ble Lord Sinha.

A Bihar Government notification states that the Government Railway Police Station at Kalimati on the Bengal Nagpur Railway shall henceforth be known as Tatanagar Government Railway Police Station.

The Leader of Allahabad has received the following special cablegram, dated London the 21st instant.—Prospects of the Reform Bill have much improved. It is expected that the Bill will be passed in the middle of December.

At the U. P. Industrial Conference, under the presidency of Mr. B. Mukat Behari Lal, resolutions were passed opposing the creation of an Imperial Department of Industries and stating that the grant of fiscal autonomy to India is absolutely essential.

KAMINIA OIL
THE IDEAL HAIR TONIC

మిక్కిలి వుష్ణ శక్తిమగు యిండియా జేతూనండు మెదడునకు చురుకైన అనుగుణమును మాండ్యమను బడలుటకును జ్ఞానశక్తి హెచ్చుటకును కలపెందుకను పరిశుభముగా నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయూను కృతీపురుషుడును యుభయంగా

కామినియా ఆయిలు (రిజెప్టరు)

కలపెందుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి వానిని బాగుగా పెంచుటకు కనిన శక్తి శ్రీ రజనూనెయందు కలవు. చురుకును పోగొట్టును. కిక్కిరింపులకు కట్టుబడి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. కని మెండగుటవలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియాఆయిలు కలనూనె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును పెక్కుమందికి మహావశ్యకము నైనది.

నేడు దీని మరయిపోయిచూడుడు.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 ని. పి. చాక్లి 0-5-0 అణాణ.
చూడుబుడ్డు 2-10-0 ని. పి. చాక్లి 0-12-0 అణాణ.

సోల్ ఏజెంట్లు:

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికలు కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155, జమ్మూమసీదు, బొంబాయి.

ఆరోగ్య మేఘ శర్వరము

ఎస్. బిశ్వానుబ్రదర్స్ - సిద్ధస్వర్ణ మకరధ్వజము
(బంగారము కలసివది)

అతిశ్రేష్ఠము, అతిచవక, మిక్కిలి కఠినస్థము, సుప్రసిద్ధ రసాయనములు పరీక్షించిరి. వైద్యులు, రాజులు, జమీందారులు, జడ్జిలు, కలెక్టరులు, మేజిస్ట్రేటులు, ప్రిడగులు, వర్తకులు, ధనికులు, మున్నగువారందరూను చాల ప్రశంసించిరి. మానసిక, మేధో, శారీరక, హృదయాది సరముల దౌర్బల్యము లన్నిటిని తొలగించుటకు పేరు బడసివది. వీర్య దుర్వ్యయమువలనను వాధి క్యమువలనను కలిగిన మరుపును నిస్సత్తువను అలసటను తొలగించును. అన్నిరొగములకును దీనిని అనుచునే వాడవచ్చును తప్పక గుణవిచ్ఛిన్నము. చాల జబ్బువడిపోయినవారికి మంచి బలమును కలిగించుటలో నిది అద్వితీయము. ప్రసవమైన పిల్లకు స్త్రీలకు ముఖ్యముగా నీయదగినది. పిల్లలకు గలుగు హృదయ మలకోశముల వ్యాధులకు యియ్యదగినది. దీర్ఘ కాలమునుండి యున్నను కుడరును. రోగికి నాడి మందగించుచున్నపుడు దీనిని ప్రయోగించిన మరల బాగుగ తెలివి వచ్చును. ఒకతులము అనగా 30 మోతాదులకు వెల రు 40 లు. 45 మోతాదులకు (ఒక మండలము) రు 60 లు. సామాన్య మకరధ్వజము వెల తులం రు 5 లు. 30మోతాదుల వెల రు 5. వాడవలసిన విధానము అనుచున్న పేరు తెలుగున నచ్చువేయబడి మందుతోగూడ వంపబడును.

ఎడ్వర్డు (సరసపరిల్లా) బంగారముకలదు

చర్మవ్యాధులును, కీళ్లనొప్పులును, సుఖవ్యాధులవలన కలిగిన కీళ్లవల్లులు తొలగించును. రక్తమును బాగుగా శుద్ధిపరచి ఆరోగ్యమును కలిగించును. వెల ఒక సీసా రు 2-0-0.

నెక్టారు

సెగ మున్నగు వ్యాధులను తప్పక కుదుర్చును. 24 గంటలలోనే బాధ పూర్తిగా తొలగును. స్త్రీలకు పురుషులకును గూడ బాధ ఎంత హెచ్చుగానున్నను 24 గంటలలో ప్రావమును తగ్గించును. వెల ఒక సీసా రు 2-0-0.

తామర తేనె-అపూర్వమగు మందు

కీళ్లజబ్బులకు సాటిలేని ఔషధము. మేము పూచీవడి యిచ్చెదము, పువ్వు కాము మొదలగు వానిని శస్త్రచికిత్స లేకుండనే కుదుర్చును; ఒక డ్రాము వెల రు 1-0-0. బహుళకర్ములు ప్రత్యేకము. వెలల కట్టికి వ్రాయుడు. పర్షిఫి కెట్లతోగూడ వంపెదము ఉత్తరములు చాల రహస్యముగా నుంచబడును. మందులను కొద్దిగాకోరినను విస్తారముగాకోరినను గూడ చాల శ్రద్ధతో వెలచే వంపెదము. విలాసము: ఎస్. బిశ్వానుబ్రదర్స్, 231 అప్పరు చిట్పూరురోడ్, బాగుబజారు, కలకత్తా

S. BISWAS & BROTHERS, 231, Upper Chitpur Road, Baghbazar, Calcutta

హనుమాన్
బోరక్సు సబ్బు

దీనియందు సంచీ
కుల్యములగు వస్తువులు
చేరియున్నవి. చెల్లి సం
బంధమును ధైర్యము, దు
రద, గడ్డి, పాదాలు,
మొదలగు, చర్మ వ్యా

ధులు అత్యశ్రేష్ఠముగా బాగునగు, చర్మమునకు మృదుత్వమును, నునుపును, నానెమును ఇచ్చును.

అన్ని పొట్లకు క్రయమునకు బోరకును. (కలి విల్లవై మాహామూన్ గుర్తు జాగ్రత్తగా గమనింపును.)

ఎస్. రంగనాథం కెట్టి అండ్ బ్రదర్స్, మదరాస్.

ఆరోగ్యభాగ్యము

దీనిని పొందు సహృద్దమును బట్టి జీవ రుక్తి శక్తి యుటకు కలమువారు ఆయుర్వేద సార సంగ్రహమును

1708 వైద్య విద్య

అను గ్రంథమును చదువును. క్రియ, ఉపాధున్నరేతు.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

27, నీవాబజారు, మదరాసు.

తామర తైలము

డబ్బా 1-కి 0-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేయి.

ఆమ్మకాంజనముసిపో, 6 తంబు కెట్టిపిథి, మదరాస్

Mr. G. W. M. Reynod's Novel Other Big Type Editions.

	Rs. A.
GRACE DARLING or	
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5-	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0	1 12
Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Rs. 1-	3 0
Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols. 2-4-0.	6 0
Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2-4-0.	1 4
Mary Stuart 2 vols.	3 0
Pope Joan 3 vols. 1-12-0.	3 0
Coral Island 4 vols.	1 4
Kenneth 4 vols. Rs. 3-	1 4
Soldier's Wife 2 vols.	1 0
Robert Macaire in 2 vols.	3 0
Young Ducheas, in 4 vols.	2 0
Bronze Statue 4 vols.	2 4
Canonbury House in 3 vols.	3 0
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	7 0
Mysteries of London 13 vols.	12 0
Mysteries Court of London 17 vols.	2 4
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	1 8
May Middleton 2 vols.	3 0
Rye House Plot 4 vols.	2 4
Pickwick Abroad 3 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Loves of the Harem in 4 vols.	1 12
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 0
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATCH Co,
536 Post Box 167 (A) Madras. E.

GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz:-the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Batala (India). (669)

వాలంటీరు సిగరెట్లను

మాత్రమే వాడుడు.

బహుశా యున్నట్టి రకము లన్నిటికంటె మిక్కిలి మేలైనవి. 6000 సిగరెట్లు (ఒక, పదిగా పాట్లమును కట్టబడి యుండు) నిండుపెట్టె 1-కి వెల రు 75.

3000 సిగరెట్లు (అక్షమాదిరి పాట్లమును కట్టబడి యుండు) సగము పెట్టె 1-కి వెల రు 37-8-0.

పెద్ద కంపెనీలకు, వ్యాపారస్తులకు కమిషన్ ధారా కముగా నీయబడును. యేజంట్లు కావలెను. కమిషన్, మంచి జీత మీయబడును. (1880)

పి. ఆర్. కెట్టి అండ్ కో, తంబాపూరు.

<p>Karoia మలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>కరోలా. వాసనలేదు, పిరుచిలేదు, ప్రవహదార్థము, పులితేపురాదు, భేదము గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యెలాగున గర్భ శోధన గావించును.</p> <p>కీ పాను, 1 పాను సీసాలు సీసా 1-కి వెల రు. 2-8-0, 4-8-0.</p>	<p>Fraser's Lever Tonic శ్రే జరు గా రి లీవరు టానిక్.</p> <p>వైద్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కారజ్ఞ మువలన గలుగు బాధలకును, అలవతకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.</p> <p>సీసా వెల రు. 1-12-0.</p>	<p>Kuhalti కుల్ హాల్టి.</p> <p>ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు ఎరువుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. స దో ధ లి త ము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సాల్యూషన్ వెల్టె 1-కి రు. 2-4-0.</p>
---	--	---

W. E. SMITH & Co., Ltd డబ్లియు. ఇ. సిల్వీ అండుకో.,
Pharmaceutical Chemists & (లిమిటెడ్)
Druggists, Mount Road, మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
MADRAS. మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము

368

కేశవకాంత తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కలుపుటలేదు.)

త్రక్కరము మార్కెట్టులోయందు వాటి కన్నటికంటె మిక్కిలి చాళయైనది. మంచి వాసనగలది. (1581)

(దీనియొక్క గుణాలిశేషములకు మెచ్చి గ్వాలియర్ కడర్వములో ఒక యోగ్య తాళత్రమును మెరూరు కడర్వములో ఒక బ్రాంజుత్రకమును కంటిపెట్టె ఇచ్చి యున్నాడు.) కేశవకాంత తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్లకాయల నూనెతోను పరిమళమైన పువ్వుల నుండియు తయారుచేయబడినది. ఇది అన్ని తెగల జనులకును తగినది. తలవెండ్రుక లూడిపోవుటను నివారించుటకు మృదువుగాను కల్లగాను వెరుగునట్లు చేయును. ఇరవైయే గాక కేశవ కాంత తలనూనె బళాదనుండు తలనూనె లన్నిటి కంటెను మిక్కిలి చవుకయైనది. మతియు బీదలకు భాగ్యవంతులకు తగినది.

కేశవకాంత తలనూనెలో మెదడునకు చెనువు చేయునట్టి వైట్ ఆయిల్ కలిపినదిని చూపుచేయువారికి రూ. 1000 లు ఇవాడుగా నియోజును.

ఒకసారి తెప్పించిమాచిన మాకే తెలియును.

ప్యాకింగుసామగ్రి భార్యలు కలసి 1 బుడ్డి వెల రూ. 0-15-0.

ముఖ్యమనింపు:— కేశవకాంత తలనూనె బుడ్డివైట్ ఆయిల్ ను బహుమతి టిక్కెట్లుండును.

The Keshav Perfumery Works,
147, Abdul Rahiman Street, Bombay. No. 3.

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న “ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కాంపౌండ్డ్”ను యువయోగింపవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్తపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్ స్పిట్సుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్త పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కాంపౌండ్డ్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు నలవాటు గురించియు అసలు మేంజిట్టకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

మదరాసు

389

(ఈ కాంపౌండ్డ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)

WANTED.

English Compositors capable and energetic. Salary according to qualifications.

Apply to:

The Andhra Patrika Press,

7, Thambu Chetty Street, Madras.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపణ్ణితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:— లక్ష్మీవలతుల ప్లేటోగోలు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోధులై యున్నారు. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా కమయెద్ద నుండెనేని ప్లేటోగోలు గోష్ఠ్యత్రయమైన సిద్ధాపథము వేరొకటి లేదని తామే సంకోచముగ బుట్టుగలరు. దినజ్వరము, మాదక శాల్యవ జ్వరములు, సన్న పాతము మొదలగునవి తప్పుక గుణ మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం. (594)

2. క్రిమివాస తైలం:— ప్లేటోగోలు గడ్డకును, నందుల నొప్పి పోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇశాం.

3. వైద్యరసము:— దీని నేవించినప్పటినుండి యే మూత్రము కట్టక (లెరా) వాంతిభేది, కీకభేది, అజీర్ణ భేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం.

4. బాలశుభోదయము:— బిడ్డలకు బలకారి; తియ్యని మందు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృశత్వము, కడుపుబ్బియుండుట, ఆకలితకుండుట మొదలగునవి గుణము. బిడ్డలు త్రుప్తిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇశాం.

5. లోకామయనార కస్తూరిమూత్రము:— బిడ్డలకు మున్ను ముడిదినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమగుణ కారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీకవాతం, పాస్యవా ముపు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింకననేక రోగములను గుణములే యన. (801)

250 ముత్రము గల సీసా	0-4-0
తపాల కర్పణో 5-కి	1-8-0
" "	12-కి 2-18-0
" "	25-కి 5-8-0

పతి కొవధముతోకూడ అనుపానము తెలుగున పుపబడును.

శ్రీ సీతారాముల వైద్యశాల, మైసూరు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాక్రొత్తికలుమున పొందుట పాస్య భావిక మైన కొన్ని నిధులను అనుసరించుటకునే కలగ గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమును మును కలగజేసి కరీర పూర్ణమును దృఢపాత్రమును, ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా నీచుబడును. పోస్టుచార్జును మీ మీ ఛింబి తుండెకము. వెంటనే ప్రాచుర్యోరదము. (219)

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకెనిగ్రహ కొవధాంశం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

వకటన

మహా మహావాఙ్మయ కాక్కండ వెంకటరత్న కవి నిరచితములైన అనుదితములైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. అంభో భామభిమాను లెదలైనగ్రంథముల నేమ్యు నేయించుట తెల్లదలెన వెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన భవనహాయముజేసి గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వాంతోత్సములను బడయగలరు. అందువలన భామ శేఖరు శేయుటయును నిశ్చయము నీతియందున్న వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము చేయుటయును రెండు ముఖ్యతములను కలగ గలవు.

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఖుటి కాచలమాహాత్మ్యము (వ్రబంధము), 3 లజామిళోపాఖ్యానము, (యక్షగానము), 4 సత్యనారాయణవాయసము (వ్రబంధము).

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువారికి వివరములు ప్రాసంగికములయను.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబు చెట్టిపేట, మద్రాసు.